

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW
KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 15 września 1984 r. **Nr 3**

TREŚĆ: Str.

8

ZARZĄDZENIE Nr 15 MINISTRA KULTURY I SZTUKI
z dnia 25 kwietnia 1983 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych kultury i sztuki

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) — zarządza się, co następuje:

§ 1. Pracownicy zatrudnieni w Ministerstwie Kultury i Sztuki oraz w jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Kultury i Sztuki są obowiązani do udziału w zapobieganiu pożarom i ich zwalczania.

§ 2.1. Koordynację i nadzór nad całokształtem zagadnień ochrony przeciwpożarowej w jednostkach, o których mowa w § 1 sprawuje Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych.

2. Główne kierunki działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 3. Dyrektorzy (Kierownicy) jednostek organizacyjnych — każdy w zakresie merytorycznego działania — są obowiązani do uwzględniania potrzeb w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz do nadzoru nad ich realizacją.

§ 4. Dyrektorzy (Kierownicy) jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Kultury i Sztuki obowiązani są do zabezpieczenia przeciwpożarowego w tych jednostkach, a w szczególności:

1) określenia obowiązków i odpowiedzialności kierowników poszczególnych pionów, komórek organizacyjnych, służb i osób za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w ramach ich działalności merytorycznej,
2) opracowania i wprowadzenia w życie regulaminu ochrony przeciwpożarowej w oparciu o wytyczne głównego inspektora ochrony przeciwpożarowej,
3) zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz zapewnienia nadzoru nad ich przestrzeganiem,
4) wprowadzania technicznych środków ochrony przeciwpożarowej,
5) zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz zapobiegania wszelkim zagrożeniom w tym zakresie,
6) powołania komisji pożarowo-technicznych według zasad określonych przez głównego inspektora ochrony przeciwpożarowej,
7) powołania pogotowi przeciwpożarowych według zasad określonych przez głównego inspektora ochrony przeciwpożarowej,
8) przeprowadzania analizy stanu ochrony przeciwpożarowej, wydawania stosownych zarzą-

dzeń oraz wyznaczania osób odpowiedzialnych za ich wykonanie, ustalania zadań, form i środków zmierzających do właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów,

9) stosowania odpowiednich form i środków oddziaływania w odniesieniu do pracowników, którzy swym działaniem lub zaniechaniem sprowadzają zagrożenie pożarowe,

10) stosowania odpowiednich bodźców dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia zakładów,

11) podejmowania innych działań zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa pożarowego zakładów.

§ 5. Służbę ochrony przeciwpożarowej stanowią:

1) w Ministerstwie Kultury i Sztuki — główny inspektorat ochrony przeciwpożarowej,

2) w przedsiębiorstwach (zakładach pracy) o wysokim stopniu zagrożenia pożarowego — inspektoraty ochrony przeciwpożarowej, oficerowie lub chorążowie pożarnictwa,

3) w pozostałych jednostkach organizacyjnych zadania służby przeciwpożarowej wykonują wyznaczeni przez kierownikow zakładów pracy, pracownicy posiadający wyższe lub średnie wykształcenie techniczne i specjalistyczne przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

§ 6.1. Działalnością głównego inspektoratu ochrony przeciwpożarowej kieruje Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej, który organizacyjnie podlega Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a pod względem merytorycznym Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych.

2. Pracownicy, o których mowa w § 5 pkt 2 i 3 podlegają organizacyjnie kierownikom zakładów pracy, a pod względem merytorycznym Głównemu Inspektorowi Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 7. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy, na których powinni być zatrudniani oficerowie i chorążowie pożarnictwa, ustala Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych po uzgodnieniu z Komendantem Głównym Straży Pożarnych.

§ 8. Zakres działania służby ochrony przeciwpożarowej, o której mowa w § 5 określa załącznik nr 1.

§ 9. 1. Do prowadzenia akcji ratowniczych w czasie pożaru i innych klęsk żywiołowych, jak również do prowadzenia działalności prewencyjnej mogą być powoływane w zakładach pracy zawodowe, ochotnicze i obowiązkowe straże pożarne.

2. Zasady i tryb powoływania straży pożarnych oraz organizację wewnętrzną i zakres działania określają odrębne przepisy.

3. Straże pożarne podlegają w zakresie operacyjnym właściwym terenowo komendom straży pożarnych.

§ 10. 1. Ramowe zasady opracowania regulaminu ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Ramowy zakres działania oraz skład komisji pożarowo-technicznej określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

3. Ramowy zakres działania oraz skład pogotowia przeciwpożarowego określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 11. W celu stworzenia niezbędnych warunków dla koordynacji działania w zakresie zwalczania pożarów i innych klęsk żywiołowych służba ochrony przeciwpożarowej jest obowiązana współdziałać z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Kultury i Sztuki: **K. Żygulski**

Załączniki do zarządzenia nr 15
Ministra Kultury i Sztuki
z dnia 25 kwietnia 1983 r. (poz. 8)

Załącznik nr 1

ZAKRES DZIAŁANIA SŁUŻBY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Do zakresu działania Głównego Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej należy w szczególności:

1) ogólne kierownictwo i zwierzchni nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

2) organizowanie służb ochrony przeciwpożarowej oraz prowadzenie stałej kontroli prawidłowości i skuteczności działania tych służb,

3) prowadzenie spraw kadrowych oficerów i chorążych pożarnictwa zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Kultury i Sztuki,

4) ustalanie kierunków szkolenia służb ochrony przeciwpożarowej i wytycznych dla instruktażu przeciwpożarowego pracowników, uzgadnianie programów szkolenia i wytycznych oraz sprawowanie ogólnego nadzoru nad ich realizacją,

5) planowanie potrzeb i opiniowanie materiałów dydaktycznych, szkoleniowych oraz propagandowych stanowiących pomoc w szkoleniu przeciwpożarowym pracowników zakładów i służb ochrony przeciwpożarowej,

6) ustalanie wytycznych dla zespołów techniczno-koordynacyjnych oraz komisji pożarowo-technicznych i pogotowi przeciwpożarowych,

7) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu oraz przedstawianie odpowiednich wniosków w tym zakresie,

8) opracowywanie resortowych przepisów przeciwpożarowych i opiniowanie branżowych przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

9) wprowadzanie przepisów przeciwpożarowych

i norm wyposażenia oraz ogólny nadzór nad ich stosowaniem,

10) ustalanie podstawowych kierunków przeciwpożarowej działalności prewencyjnej i kontrola realizacji wydawanych w tym zakresie poleceń,

11) współdziałanie z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Ministerstwa w sprawach realizacji potrzeb ochrony przeciwpożarowej,

12) współdziałanie z instytucjami państwowymi i społecznymi w sprawach przygotowania służby ochrony przeciwpożarowej do wykonywania zadań w ramach obrony cywilnej,

13) inspirowanie prac naukowo-badawczych w sprawach ochrony przeciwpożarowej,

14) organizowanie informacji technicznej i wymiany doświadczeń krajowych i zagranicznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

15) inicjowanie postępu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu jednostek organizacyjnych i nadzór nad jego wdrożeniem,

16) udział w konferencjach, naradach i komisjach dotyczących ochrony przeciwpożarowej w resorcie oraz organizowanie narad instruktażowych z podległymi służbami ochrony przeciwpożarowej,

17) udział w pracach komisji powołanych dla zbadania przyczyn pożarów,

18) prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów w jednostkach organizacyjnych, opracowywanie analiz i wniosków w tym zakresie,

19) opiniowanie programów przedsięwzięć inwestycyjnych i przedstawianie odpowiednich wniosków zainteresowanym służbom,

20) nadzór w zakresie przygotowania zakładów pracy do działalności operacyjnej,

21) współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych w zakresie ustalonym odrębnymi przepisami i stosownie do potrzeb,

2. Do zakresu działania inspektoratów ochrony przeciwpożarowej, oficerów lub chorążych pożarnictwa lub pracowników wyznaczonych przez dyrektorów przedsiębiorstw (zakładów pracy) należy w szczególności:

1) realizacja zadań w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia przedsiębiorstwa (zakładu) zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Ministerstwa Kultury i Sztuki,

2) prowadzenie działalności prewencyjnej, a w szczególności:

a) przeprowadzanie okresowych i problemowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w obiektach przedsiębiorstwa (zakładu) oraz wydawanie zaleceń w sprawie poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,

b) zgłaszanie kierownictwu przedsiębiorstwa (zakładu) i nadrzędnej jednostce ochrony przeciwpożarowej potrzeb i wniosków dotyczących poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,

c) inicjowanie działalności i udział w pracach komisji pożarowo-technicznych,

d) współdziałanie w zakresie szkolenia i doskonalenia pracowników przedsiębiorstwa (zakładu),

3) przedkładanie kierownictwu przedsiębiorstwa (zakładu) wniosków o ukaranie pracowników odpowiedzialnych za sprawy ochrony przeciwpożarowej w przypadku stwierdzenia braku właściwego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i instrukcji technologicznych przez podległy im personel oraz osób naruszających dyscyplinę w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

4) organizowanie działalności propagandowo-informacyjnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

5) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia oraz terminową konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, prawidłowym wyznaczeniem i utrzymaniem dróg pożarowych, środków łączności, alarmowania, punktów czerpania wody do celów gaśniczych itp.,

6) aktualizowanie instrukcji alarmowania na wypadek pożaru, operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej oraz planów ewakuacji,

7) współdziałanie z właściwymi służbami w zakresie ustalenia warunków ochrony przeciwpożarowej podczas prowadzenia prac modernizacyjnych, adaptacyjnych i innych,

8) organizowanie i inicjowanie działalności zakładowej ochotniczej lub obowiązkowej straży pożarnej, pogotowi przeciwpożarowych oraz sprawowanie fachowego nadzoru nad ich działalnością,

9) inicjowanie i organizowanie konferencji lub narad w sprawach poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa (zakładu) przy współudziale organizacji politycznych i związkowych,

10) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych budowy, przebudowy lub modernizacji obiektów i urządzeń oraz udział w komisjach odbiorczych,

11) udział w opracowaniu i aktualizacji regulaminu ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa (zakładu),

12) dokonywanie analizy przyczyn i skutków zaistniałych pożarów i zapłonów technologicznych oraz przedstawianie kierownictwu przedsiębiorstwa (zakładu) odpowiednich wniosków,

13) opracowywanie analiz stanu ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa (zakładu) oraz przedstawianie ich kierownictwu jednostki,

14) współdziałanie w przygotowaniu przedsiębiorstwa (zakładu) do potrzeb obrony cywilnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

15) współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych.

Załącznik nr 2

RAMOWE ZASADY OPRACOWANIA REGULAMINU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Zadania i obowiązki zastępców dyrektora (kierownika) przedsiębiorstwa (zakładu) powinny być ustalone odpowiednio do zakresu kierowania i sprawowania nadzoru nad komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa (zakładu).

2. Zadania i obowiązki głównego technologa powinny uwzględniać:
— opracowanie charakterystyk pożarowych i wybuchowych stosowanych surowców i materiałów,
— wprowadzanie do instrukcji technologiczno-ruchowych elementów zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów technologicznych,
— współdziałanie z właściwymi kierownikami komórek organizacyjnych i technicznych w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów technologicznych,
— ustalanie zakresu i częstotliwości przeglądów, konserwacji i remontów urządzeń oraz instalacji technologicznych wynikających z potrzeb zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów technologicznych.

3. Zadania i obowiązki głównego energetyka powinny uwzględniać:
— rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi,
— częstotliwość oraz rodzaj dokumentacji w zakresie przeprowadzanych kontroli, przeglądów, konserwacji urządzeń i instalacji dla zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa pożarowego,
— system nadzoru nad pracami konserwacyjnymi oraz wdrażanie wniosków wynikających z kontroli urządzeń i instalacji,
— współdziałanie z właściwymi kierownikami komórek technicznych i organizacyjnych w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego energetyka,
— zasady postępowania w przypadku awarii w urządzeniach i instalacjach podległych nadzorowi głównego energetyka.

4. Zadania i obowiązki głównego mechanika powinny uwzględniać:
— rodzaje urządzeń i instalacji podległych nadzorowi,
— częstotliwość oraz rodzaj dokumentacji w zakresie przeprowadzanych remontów, kontroli i konserwacji urządzeń i instalacji dla zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej,
— wdrażanie wniosków z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
— współdziałanie z kierownikami komórek technicznych i organizacyjnych w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego mechanika,
— zasady postępowania w przypadku powstania awarii w urządzeniach lub instalacjach podlegających nadzorowi głównego mechanika.

5. Zadania i obowiązki kierownika wydziału, mistrza, brygadzisty powinny uwzględniać:
— instruowanie pracowników na ich stanowiskach pracy o występującym zagrożeniu pożarowym,
— organizację i nadzór nad działalnością pogotowia przeciwpożarowego,
— nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych i postanowień regulaminu,
— zaznajamianie pracowników z zagrożeniami pożarowymi i wybuchowymi występującymi w wydziale,
— wykorzystywanie narad z pracownikami dla omawiania spraw zabezpieczenia przeciwpożarowego,
— współdziałanie z kierownikami komórek technicznych i organizacyjnych w sprawach zabezpieczenia przeciwpożarowego wydziału,
— sprawowanie nadzoru nad urządzeniami i sprzętem przeciwpożarowym będącym na wyposażeniu wydziału,
— zapewnienie utrzymania w należytym stanie dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dostępu do urządzeń elektrycznych, sprzętu przeciwpożarowego i budynków,
— zawiadamianie odpowiednich komórek o występujących brakach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
— wykonywanie zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
— zabezpieczenie wydziału na okres przerw w pracy.

W zależności od organizacji wydziału (działu) zadania należy podzielić i odrębnie ustalić dla kierownika wydziału (działu), mistrza, brygadzisty, majstra itp.

6. Kierownik działu transportu powinien być zobowiązany do:
— uzyskiwania informacji o charakterze pożarowym i wybuchowym transportowanych surowców, materiałów i wyrobów,
— informowania i instruowania podległych pracowników o zagrożeniu pożarowym i wybuchowym występującym w transporcie,
— ustalania sposobów zabezpieczenia środków transportu oraz transportowanych materiałów pod względem pożarowym i wybuchowym,

7. Kierownik magazynu powinien być zobowiązany do:
— uzyskiwania charakterystyk pożarowych i wybuchowych magazynowanych surowców i materiałów,
— informowania o charakterystyce pożarowej i wybuchowej materiałów i surowców odbieranych z magazynu,
— instruowania podległych pracowników o zagrożeniu pożarowym i wybuchowym występującym w magazynach oraz zasadach składowania i magazynowania,
— ustalania zasad postępowania przy zamykaniu magazynów.

8. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinny dotyczyć wszystkich pracowników przedsiębiorstwa (zakładu) niezależnie od zajmowanych stanowisk i pełnionych funkcji oraz miejsca pracy i obejmować w szczególności:
— uczestnictwo w szkoleniu przeciwpożarowym,
— uczestnictwo w wykonywaniu zadań pogotowia przeciwpożarowego,
— utrzymanie porządku i czystości na stanowisku pracy,
— umiejętność posługiwania się urządzeniami i sprzętem przeciwpożarowym,
— przestrzeganie instrukcji technologiczno-ruchowych,
— znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.

9. Zadania pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej powinny zawierać w szczególności:
— zadania, obowiązki i zakres działania służb prewencyjnych,
— uprawnienia w zakresie kontroli i wydawania doraźnych poleceń,
— zasady współdziałania z kierownikami właściwych komórek technicznych i organizacyjnych w przedmiocie ochrony przeciwpożarowej.

W regulaminie należy odrębnie określić zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej służb dozorowania (straż przemysłowa, wartownicy, dozorcy itp.).

10. Regulamin ochrony przeciwpożarowej powinien ustalać:
— wydziały, działy, pomieszczenia, w których powinny być utworzone pogotowia przeciwpożarowe,
— zasady wyznaczania członków pogotowia.

Zakres i formy działania pogotowia przeciwpożarowego powinny być dostosowane do specyfiki i warunków występujących w miejscu powołania pogotowia.

11. Dla przeciwpożarowego zabezpieczenia robót budowlano-montażowych i pożarowo-niebezpiecznych należy w regulaminie ustalić:
— obowiązek i zasady uzgadniania lokalizacji i zagospodarowania zaplecza budowlanego z pionem technicznym zakładu craz służbą przeciwpożarową,
— obowiązek i zasady uzgadniania warunków prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych, a szczególnie spawalniczych w porozumieniu z pionem technicznym zakładu, kierownikiem danego wydziału (działu) i służbą przeciwpożarową,
— zasady instruowania pracowników wykonujących roboty o zachowaniu warunków bezpieczeństwa obowiązujących na terenie zakładu,
— zasady kontroli prowadzonych prac pożarowo-niebezpiecznych i zaplecza budowlanego.

12. W regulaminie należy przewidzieć system wyróżnień i kar w zależności od stwierdzonego stanu ochrony przeciwpożarowej.

13. Należy w regulaminie określić zakres sporządzania analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej w przedsiębiorstwie (zakładzie) nie rzadziej niż 2 razy w roku.

Wyniki analizy i ocena powinny być przedmiotem posiedzenia kierownictwa przedsiębiorstwa.

Roczną ocenę stanu ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa należy przesłać do Departamentu Spraw Obronnych MKiS w terminie do dnia 15 lutego każdego roku za rok poprzedni.

14. Wszystkich pracowników przedsiębiorstwa (zakładu) należy zobowiązać do zapoznania się z treścią postanowień regulaminu.

Fakt zapoznania się z regulaminem powinien pracownik potwierdzić własnoręcznym podpisem.

15. Służby pracownicze (kadr) należy zobowiązać do opracowania wyciągów z regulaminu dla poszczególnych pracowników.

Wyciągi te powinny stanowić uzupełnienie zakresu obowiązków znajdujących się w aktach personalnych danego pracownika.

Załącznik nr 3

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA KOMISJI POŻAROWO-TECHNICZNEJ

I. Organizacja komisji pożarowo-technicznej

1. Komisja pożarowo-techniczna jest zespołem doradczym dyrektora przedsiębiorstwa (zakładu) ds. ochrony przeciwpożarowej.

2. Skład imienny komisji pożarowo-technicznej ustala zarządzeniem dyrektor przedsiębiorstwa (zakładu).

3. W dużych przedsiębiorstwach (zakładach) mogą być powołane zakładowe (oddziałowe) komisje pożarowo-techniczne, działające pod kierunkiem Głównej Komisji Pożarowo-Technicznej.

4. W skład komisji wchodzi:
— z-ca dyrektora ds. technicznych (produkcyjnych) lub osoba upoważniona — jako przewodniczący komisji,
— główny energetyk,
— główny mechanik,
— główny technolog,
— pracownik prowadzący zagadnienia ochrony przeciwpożarowej,
— przedstawiciel organizacji partyjnej,
— przedstawiciel załogi.

Skład komisji może zostać poszerzony o innych przedstawicieli w zależności od aktualnych potrzeb.

II. Zadania komisji pożarowo-technicznej

Do zadań komisji pożarowo-technicznej należy czuwanie nad stanem ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa (zakładu), a w szczególności:

1. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej:
a) prawidłowej organizacji procesów produkcyjno-technologicznych,
b) stanu technicznego urządzeń technologicznych, elektroenergetycznych i ogrzewczo-klimatyzacyjnych,

c) stanu technicznego pozostałych instalacji,
d) stanu technicznego urządzeń przeciwpożarowych oraz systemów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego i środków gaśniczych,
e) stanu dróg ewakuacyjnych i dojazdowych,
f) sposobu magazynowania i składowania materiałów.

2. Przedstawianie kierownictwu przedsiębiorstwa (zakładu) wniosków w zakresie poprawy istniejącego stanu ochrony przeciwpożarowej.

3. Uwzględnianie zagadnień ochrony przeciwpożarowej w przypadku wprowadzania zmian w procesach technologicznych.

4. Sprawdzanie stanu wykonania wydanych wcześniej zarządzeń i poleceń w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

5. Sporządzanie z przeprowadzonych kontroli protokółów oraz opracowania wniosków z podaniem sposobu usunięcia stwierdzonych braków i usterek.

Niezależnie od zadań zasadniczych, zakres działania komisji pożarowo-technicznej może zostać poszerzony w zależności od potrzeb.

III. Tryb postępowania komisji pożarowo-technicznej

1. Komisja pożarowo-techniczna przeprowadza kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej 2 razy w roku w terminach:
— kontrola wiosenna w dniach 15 marca — 15 kwietnia,
— kontrola jesienna w dniach 15 października — 15 listopada,

2. Komisja przeprowadzá kontrole w pełnym składzie.

3. W zależności od potrzeb komisja może niezależnie od wyżej podanych terminów przeprowadzić kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej.

4. Komisja przed przystąpieniem do czynności kontrolnych powinna zapoznać się ze stanem wykonania uprzednio wydanych zarządzeń i nakazów pokontrolnych oraz ustosunkować się do ich wykonania.

5. Po dokonaniu czynności kontrolnych, komisja sporządza:
— protokół z przeprowadzonej kontroli,
— wnioski z podaniem sposobu usunięcia stwierdzonych braków i usterek.

6. Na podstawie protokółu z kontroli i wniosków komisji, dyrektor przedsiębiorstwa (zakładu) wydaje zarządzenia wewnętrzne nakazujące usunięcie stwierdzonych usterek.
Zarządzenie powinno zawierać terminy oraz osoby odpowiedzialne za jego wykonanie.

7. Po upływie wyznaczonych terminów osoby odpowiedzialne za wykonanie zarządzenia powinny zawiadomić dyrektora o stanie realizacji zarządzenia pokontrolnego.

Niezależnie od powyższego komisja pożarowo-techniczna powinna w toku swojej działalności rozstrzygać problemy związane ze stanem ochrony przeciwpożarowej przedsiębiorstwa (zakładu).

Załącznik nr 4

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA ORAZ SKŁAD POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

1. Pogotowie przeciwpożarowe tworzy się z pracowników zatrudnionych w zakładzie (wydziale, hali).

2. W skład pogotowia przeciwpożarowego wchodzą:
— dowódca pogotowia,
— zastępca dowódcy,
— pomocnik I.
— pomocnik II (łącznik).

3. Zadania i zakres działania pogotowia przeciwpożarowego:

a) Dowódca pogotowia — współpracuje z kierownikiem działu w sprawach ochrony przeciwpożarowej, dba o przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych. Jest odpowiedzialny za czynności członków pogotowia. Sprawdza stan i przydatność podręcznego sprzętu gaśniczego. W przypadku powstania pożaru kieruje akcją ratowniczą do chwili przybycia straży pożarnej,

b) Zastępca dowódcy — wspólnie z d-cą pogotowia pilnuje przestrzegania przepisów przeciwpożarowych podczas produkcji (zakaz palenia tytoniu, używania ognia otwartego itp.). W przypadku powstania pożaru przystępuje do jego gaszenia,

c) I pomocnik — sprawdza stan pomieszczeń, maszyn i urządzeń po zakończeniu pracy oraz stan sprzętu gaśniczego. W przypadku powstania pożaru przy pomocy przybyłych pracowników organizuje ewakuację ludzi z pomieszczenia objętego pożarem oraz z pomieszczeń sąsiednich, organizuje i prowadzi usuwanie materiałów palnych znajdujących się w pobliżu miejsca pożaru, zabezpiecza lub usuwa cenne dokumenty, maszyny itp., pomaga z-cy dowódcy pogotowia w akcji ratowniczej,

d) II pomocnik (łącznik) — kontroluje stan dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dostęp do sprzętu gaśniczego.

W przypadku powstania pożaru, alarmuje straż pożarną, zawiadamia kierownictwo zakładu, mobilizuje pracowników do pomocy kierującemu akcją ratowniczą, oczekuje na straż pożarną przed budynkiem (zakładem), wskazuje przybyłej straży pożarnej najbliższy dojazd do miejsca pożaru, miejsca lub urządzenia i materiały pożarowo-niebezpieczne, punkty czerpania wody gaśniczej lub inne urządzenia gaśnicze, lokalizację głównego wyłącznika energii elektrycznej.

9

ZARZĄDZENIE Nr 11 PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU TURYSTYKI

z dnia 9 listopada 1983 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie turystyki

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia określają organizację ochrony przeciwpożarowej w:

1) Głównym Komitecie Turystyki,
2) państwowych przedsiębiorstwach turystycznych, których organem założycielskim jest Główny Komitet Turystyki,
3) innych jednostkach organizacyjnych podporządkowanych Głównemu Komitetowi Turystyki

— zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”.

§ 2. 1. Sprawy ochrony przeciwpożarowej prowadzą:

1) w Głównym Komitecie Turystyki — starszy oficer specjalista (funkcjonariusz pożarnictwa), podległy pod względem fachowym Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych,
2) w pozostałych jednostkach organizacyjnych — pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek, posiadający co najmniej średnie wykształcenie techniczne oraz specjalistyczne przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

2. W jednostkach organizacyjnych o szczególnie dużym zagrożeniu pożarowym i ogólnokrajowym zasięgu działania stanowiska pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej mogą być powierzane oficerom i chorążym pożarnictwa.

3. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy, o których mowa w ust. 2, ustala Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Straży Pożarnych.

4. Zadania i obowiązki pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Pracownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani brać udział w zapobieganiu pożarom oraz ich zwalczaniu.

§ 4. Dyrektorzy departamentów (komórek równorzędnych) Głównego Komitetu Turystyki oraz dyrektorzy innych jednostek organizacyjnych są obowiązani wykonywać zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej, uwzględniając jej potrzeby, a w szczególności:

1) wprowadzać techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego do nowo budowanych, rozbudowywanych lub modernizowanych obiektów, urządzeń i instalacji technologiczno-produkcyjnych oraz zapewniać ochronę przeciwpożarową przy wdrażaniu nowych procesów technologicznych,
2) sprawdzać poprzez inżynieryjno-techniczny personel kontroli wewnętrznej w podporządkowanych zakładach pracy warunki zabezpieczenia przeciwpożarowego i przestrzeganie zasad ochrony przeciwpożarowej.

§ 5. 1. Kierownicy zakładów pracy są obowiązani zapewniać ochronę przeciwpożarową tych zakładów, a w szczególności:

1) zapewnić bezpieczeństwo na wypadek powstania pożaru osobom przebywającym w obiektach, a w szczególności zapewnić odpowiednie warunki ewakuacji,
2) określić obowiązki i odpowiedzialność kierowników poszczególnych pionów, komórek organizacyjnych i służb za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w ramach ich działalności merytorycznej,
3) oceniać stan ochrony przeciwpożarowej, wydawać stosowne zarządzenia oraz wyznaczać osoby odpowiedzialne za ich wykonanie,
4) ustalać zadania, formy i środki zmierzające do właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu pracy,
5) organizować szkolenie pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
6) ustalać odpowiednie bodźce materialne dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia miejsca pracy,
7) podejmować inne działania zmierzające do zwiększenia zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu pracy,
8) powołać w zakładach hotelarskich i na obozowiskach turystycznych komisje pożarowo-techniczne i pogotowia przeciwpożarowe,
9) opracować i wprowadzić w życie regulamin ochrony przeciwpożarowej zakładu pracy.

§ 6. Ustala się:

1) ramowe wytyczne w sprawie opracowania regulaminu ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy, stanowiące załącznik nr 2,
2) wytyczne w sprawie składu i ramowego zakresu działania komisji pożarowo-technicznej, stanowiące załącznik nr 3,
3) wytyczne w sprawie składu i zakresu działania pogotowia przeciwpożarowego, stanowiące załącznik nr 4.

§ 7. Zaleca się przedsiębiorstwom turystycznym, których organami założycielskimi są terenowe organy administracji państwowej, stosowanie przepisów zarządzenia do czasu określenia organizacji ochrony przeciwpożarowej w tych przedsiębiorstwach odrębnymi przepisami.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki
J. Cisowski

Załączniki do zarządzenia nr 11
Przewodniczącego Głównego
Komitetu Turystyki
z dnia 9 listopada 1983 r. (poz. 9)

Załącznik nr 1

ZADANIA I OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PROWADZĄCYCH SPRAWY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Do zadań i obowiązków starszego oficera specjalisty prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej w Głównym Komitecie Turystyki należy:

1) analizowanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych działających w turystyce oraz przedstawianie w tym zakresie wniosków Przewodniczącemu Głównego Komitetu Turystyki,
2) opracowywanie projektów przepisów w sprawie ochrony przeciwpożarowej w resorcie turystyki, nadzór nad wprowadzaniem ich w życie oraz stosowaniem przez jednostki organizacyjne,
3) ustalanie kierunków i form działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla jednostek organizacyjnych oraz kontrola ich realizacji,
4) inicjowanie i prowadzenie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
5) współdziałanie z komórkami organizacyjnymi Głównego Komitetu Turystyki w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
6) inspirowanie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb jednostek organizacyjnych działających w turystyce,
7) inicjowanie i nadzór nad wdrażaniem postępu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektów i procesów technologicznych produkcji,
8) ustalanie kierunków i programów szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz nadzór nad realizacją tego szkolenia,
9) udział w zjazdach, konferencjach, naradach i komisjach w sprawach ochrony przeciwpożarowej oraz organizowanie szkoleń i narad w tym zakresie,
10) prowadzenie analizy i statystyki pożarów w jednostkach organizacyjnych działających w turystyce,
11) współdziałanie w zakresie ochrony przeciwpożarowej z komendami straży pożarnych.

2. Do zadań i obowiązków pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych należy:

1) realizacja zadań w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia podległych zakładów pracy, zgodnie z przepisami oraz wytycznymi Głównego Komitetu Turystyki,
2) prowadzenie ewidencji i analizy pożarów oraz udział w dochodzeniach popożarowych,
3) prowadzenie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej i sprawdzanie stopnia przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w zakładach pracy,
4) opracowywanie i przedkładanie dyrektorowi jednostki organizacyjnej wniosków w sprawie stwierdzonych niedociągnięć i usterek w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
5) czuwanie nad realizacją planów dostosowania obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej,
6) nadzór nad szkoleniem w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
7) udział w pracach komisji pożarowo-technicznej,
8) opracowywanie okresowych informacji o stanie ochrony przeciwpożarowej w podległych zakładach pracy,
9) opiniowanie potrzeb w zakresie środków, urządzeń gaśniczych, sygnalizacji alarmowych oraz sprzętu specjalnego, jak również inicjowanie postępu technicznego w tym zakresie,
10) współdziałanie w zakresie ochrony przeciwpożarowej z terenowymi komendami straży pożarnych,
11) wykonywanie innych zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

3. Do zadań i obowiązków pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy należy:

1) prowadzenie dokumentacji i spraw związanych z ochroną przeciwpożarową,
2) prowadzenie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej i sprawdzanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w zakładzie pracy,
3) opracowywanie i przedkładanie kierownikowi zakładu pracy wniosków w sprawie stwierdzonych niedociągnięć i usterek w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
4) składanie kierownikowi zakładu pracy okresowych analiz i informacji o stanie zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu pracy,
5) współdziałanie w opracowywaniu planów dostosowania obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej oraz nadzór nad ich realizacją,
6) nadzór nad prawidłowym rozmieszczeniem sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych oraz oznakowaniem i właściwym utrzymaniem dróg ewakuacyjnych i pożarowych oraz środków łączności i alarmowania,
7) współpraca w prowadzeniu szkolenia wstępnego i podstawowego pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

8) aktualizowanie instrukcji przeciwpożarowych,
9) współdziałanie w opracowywaniu i aktualizacji regulaminu ochrony przeciwpożarowej oraz planu ewakuacji ludzi,
10) udział w komisji pożarowo-technicznej,
11) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi i służbami w zakresie ustalania wymagań ochrony przeciwpożarowej przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych (spawanie, cięcie metali itp.) oraz przy remontach, pracach modernizacyjnych i innych,
12) organizowanie pogotowia przeciwpożarowego oraz nadzór nad jego działalnością,
13) wnioskowanie do kierownika zakładu pracy o ukaranie osób, które nie przestrzegają przepisów przeciwpożarowych,
14) współdziałanie w zakresie ochrony przeciwpożarowej z właściwą terenowo komendą straży pożarnych.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE W SPRAWIE OPRACOWANIA REGULAMINU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W ZAKŁADZIE PRACY

1. Regulamin ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy, zwany dalej „regulaminem", powinien określać zadania i obowiązki zastępców kierownika zakładu pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej, odrębnie ustalone dla każdego z zastępców, odpowiednio do zakresu działania i nadzoru nad komórkami organizacyjnymi zakładu pracy, jak również zadania i obowiązki pozostałych pracowników.

2. Zadania i obowiązki kierownika działu technicznego powinny uwzględniać:
1) rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi (gazowe, elektryczne, ogrzewcze, piorunochronne, alarmowe, kontrolno-pomiarowe, wentylacyjne, mechaniczne, technologiczne, transportu wewnętrznego, gaśnicze),
2) częstotliwość oraz rodzaj dokumentacji w zakresie przeprowadzanych przeglądów, kontroli, konserwacji urządzeń i instalacji dla zapewnienia właściwych warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego,
3) system szkolenia oraz nadzór nad konserwatorami tych urządzeń i instalacji,
4) współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w zakresie właściwego zabezpieczenia nadzorowanych instalacji,
5) zasady postępowania w razie pożaru lub awarii urządzeń lub instalacji.

3. Zadania i obowiązki kierownika działu administracyjno-gospodarczego powinny uwzględniać:
1) nadzór nad sprzętem przeciwpożarowym, stanowiącym wyposażenie obiektów i pomieszczeń,
2) rodzaj dokumentacji w zakresie przeprowadzanych przeglądów, kontroli i konserwacji sprzętu przeciwpożarowego,
3) nadzór nad utrzymaniem właściwych warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów, pomieszczeń, dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
4) współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w zakresie właściwego zabezpieczenia nadzorowanych obiektów i pomieszczeń,
5) zaznajamianie pracowników o występującym zagrożeniu pożarowym na ich stanowiskach pracy,
6) nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych i postanowień regulaminu,

4. Zadania i obowiązki kierownika recepcji powinny uwzględniać:
1) czynności sprawdzające przy obejmowaniu stanowiska pracy (centralka sygnalizacji pożaru, zapasowe klucze, połączenia telefoniczne ze strażą pożarną itp.),
2) zasady i częstotliwość kontrolowania pomieszczeń, obiektów, dróg ewakuacyjnych i pożarowych pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego,
3) zasady ochrony obiektów przed dostępem i penetracją osób postronnych.

5. Zadania i obowiązki kierowników pozostałych komórek organizacyjnych zakładu pracy powinny uwzględniać:
1) utrzymanie w należytym stanie dróg ewakuacyjnych i pożarowych oraz dostępu do urządzeń przeciwpożarowych,
2) instruowanie pracowników o występującym zagrożeniu pożarowym na ich stanowiskach pracy,
3) zaznajomienie pracowników o zagrożeniu pożarowym występującym w miejscu pracy, w szczególności w razie wprowadzenia nowych urządzeń i materiałów pożarowo niebezpiecznych,
4) nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych i postanowień regulaminu,
5) nadzór nad urządzeniami i sprzętem przeciwpożarowym, stanowiącymi wyposażenie pomieszczeń danej komórki organizacyjnej,
6) współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w zakresie właściwego zabezpieczenia zakładu pracy,
7) wykonywanie zarządzeń i zadań dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu pracy.

6. Zadania i obowiązki wszystkich pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, niezależnie od zajmowanego stanowiska pracy, powinny uwzględniać:
1) uczestnictwo w szkoleniu przeciwpożarowym,
2) znajomość zasad postępowania w razie powstania pożaru,
3) uczestnictwo w wykonywaniu zadań pogotowia przeciwpożarowego,

4) utrzymanie porządku na stanowiskach pracy,
5) umiejętność posługiwania się sprzętem przeciwpożarowym i alarmowym,
6) przestrzeganie instrukcji przeciwpożarowych.

7. Regulamin powinien także określać:
1) zasady szkolenia przeciwpożarowego pracowników zakładu pracy oraz organizację szkoleń,
2) zasady postępowania w razie powstania pożaru,
3) instrukcję alarmowania w razie powstania pożaru,
4) zasady postępowania przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych,
5) organizację i zakres działania komisji pożarowo-technicznej,
6) instrukcję przeciwpożarową,
7) inne zadania, zasady i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej, wynikające ze specyfiki zakładu pracy.

Załącznik nr 3

WYTYCZNE W SPRAWIE SKŁADU I RAMOWEGO ZAKRESU DZIAŁANIA KOMISJI POŻAROWO-TECHNICZNEJ

1. Komisja pożarowo-techniczna, zwana dalej „komisją", stanowi organ doradczy kierownika zakładu hotelarskiego lub obozowiska turystycznego, zwanych dalej „zakładem", w sprawach ochrony przeciwpożarowej.

2. W skład Komisji wchodzą:
1) zastępca kierownika lub pracownik wyznaczony przez kierownika zakładu — przewodniczący,
2) główny energetyk (energetyk, elektryk),
3) główny mechanik (mechanik),
4) kierownik komórki gospodarczej,
5) pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
6) pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej,
7) przedstawiciel organizacji społecznej.

3. Skład osobowy komisji może być poszerzony o innych specjalistów.

4. Stosownie do potrzeb i warunków, komisja może być powołana dla kilku zakładów hotelarskich i obozowisk turystycznych, zwłaszcza położonych w tej samej miejscowości lub zatrudniających niewielką liczbę osób.

5. Komisja zbiera się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż dwa razy w roku (wiosną i jesienią).

6. Do zadań komisji należy w szczególności:
1) dokonywanie wnikliwych przeglądów stanu ochrony przeciwpożarowej we wszystkich obiektach zakładu pracy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na:
   a) drogi ewakuacyjne i pożarowe,
   b) instalacje elektryczne i odgromowe,
   c) magazynowanie materiałów, zwłaszcza łatwo palnych,
   d) konserwację urządzeń gaśniczych i alarmowych oraz podręcznego sprzętu gaśniczego,
   e) ilość i rodzaj sprzętu przeciwpożarowego,
   f) znajomość przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez pracowników,
2) sporządzanie protokołów z dokonanych przeglądów, przedstawianie kierownikowi zakładu pracy wniosków i propozycji w celu poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej, a także projektów zarządzeń (poleceń) pokontrolnych,
3) analizowanie pożarów pod kątem przyczyn ich powstawania oraz podejmowanie odpowiednich przeciwdziałań.

Załącznik nr 4

WYTYCZNE W SPRAWIE SKŁADU I ZAKRESU DZIAŁANIA POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

1. Pogotowie przeciwpożarowe jest organizowane na każdej zmianie, spośród pracowników zakładu pracy.

2. W skład pogotowia przeciwpożarowego wchodzą:
1) dowódca pogotowia,
2) zastępca dowódcy,
3) pomocnik I,
4) pomocnik II.

3. Skład liczbowy pogotowia przeciwpożarowego może być zwiększony przez pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej.

4. Do zadań pogotowia przeciwpożarowego należy:
1) z chwilą wybuchu pożaru natychmiastowe przystąpienie do akcji ratowniczej oraz współdziałanie ze strażą pożarną po jej przybyciu,
2) kontrola stanu gotowości sprzętu, sygnalizacji i urządzeń przeciwpożarowych,
3) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników zakładu pracy, a w zakładach hotelarskich i na obozowiskach turystycznych — także przez osoby korzystające z usług hotelarskich i campingowych, jak również zwracanie uwagi na utrzymanie w należytym stanie dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
4) przekazywanie wniosków w zakresie ochrony przeciwpożarowej kierownikom komórek organizacyjnych i służb oraz pracownikowi prowadzącemu sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakładzie pracy.

10

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 stycznia 1984 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie zdrowia i opieki społecznej

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20 poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy organizacji ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej, akademiach medycznych, instytutach naukowo-badawczych, przedsiębiorstwach państwowych oraz innych jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi resortu".

§ 2. 1. Za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu odpowiedzialni są dyrektorzy (rektorzy, kierownicy) tych jednostek, a w Ministerstwie — Dyrektor Departamentu Budżetowo-Gospodarczego.

2. Koordynację zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu sprawuje Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej.

3. Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej podlega pod względem organizacyjnym Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie realizacji zadań operacyjno-technicznych i prowadzonej polityki personalnej funkcjonariuszy pożarnictwa resortu — Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych.

§ 3. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy w szczególności:

1) określanie kierunków i sposobów zabezpieczenia przeciwpożarowego,
2) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej oraz przedstawianie w tym zakresie wniosków Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej,
3) opracowywanie wstępnych projektów resortowych aktów prawnych o ochronie przeciwpożarowej,
4) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej,
5) prowadzenie instruktażu, informacji technicznej oraz udzielanie konsultacji w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
6) konsultowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej inwestycji budowlanych w zakresie wymagań ochrony przeciwpożarowej,
7) inspirowanie prac naukowo-badawczych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
8) opracowywanie lub opiniowanie materiałów dydaktyczno-szkoleniowych dotyczących szkolenia przeciwpożarowego,
9) prowadzenie działalności popularyzacyjno-propagandowej w zakresie problematyki ochrony przeciwpożarowej,
10) współdziałanie z właściwymi komórkami statutowymi Ministerstwa w zakresie potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
11) badanie przyczyn zaistniałych pożarów oraz opracowywanie w tym zakresie analiz i wniosków,
12) prowadzenie narad instruktażowych dla pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej,
13) koordynowanie i nadzór nad szkoleniem służby przeciwpożarowej w ramach obrony cywilnej,
14) współdziałanie z organami ochrony przeciwpożarowej i głównymi inspektorami ochrony przeciwpożarowej innych resortów w zakresie ustalonym odrębnymi przepisami.

§ 4. 1. Prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej dyrektorzy (rektorzy, kierownicy) jednostek organizacyjnych resortu powierzają odpowiednio przeszkolonym pracownikom.

2. Sprawy ochrony przeciwpożarowej powinny być prowadzone w ramach jedno- lub wieloosobowego stanowiska pracy w następujących jednostkach:

1) akademiach medycznych,
2) przedsiębiorstwach zaopatrzenia farmaceutycznego „Cefarm" z wyłączeniem Centralnej Składnicy Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm" Przedsiębiorstwo Państwowe w Warszawie i Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia w Artykuły do Diagnostyki Laboratoryjnej „Cefarm-Dialab" w Katowicach,
3) państwowych przedsiębiorstwach uzdrowiskowych: „Uzdrowisko Ciechocinek", „Uzdrowisko Busko-Solec", „Uzdrowisko Kołobrzeg", „Uzdrowisko Rymanów", „Uzdrowisko Cieplice", „Zespół Uzdrowisk Krynicko-Popradzkich" i „Zespół Uzdrowisk Kłodzkich",
4) Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej — Pomnik Szpital — Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.

3. W jednostkach organizacyjnych nie wymienionych w ust. 2 prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej dyrektorzy (kierownicy) tych jednostek powierzają wyznaczonemu przez nich pracownikowi.

4. W uzasadnionych wypadkach Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej może wystąpić z wnioskiem do dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej nie wymienionej w ust. 2 o utworzenie stanowiska pracy do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej.

5. Ramowy zakres działania pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej określa załącznik do zarządzenia.

§ 5. 1. Pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej podlegają pod względem służbowym dyrektorom (rektorom, kierownikom) jednostek organizacyjnych lub ich zastępcom, a pod względem funkcjonalnym Głównemu Inspektorowi Ochrony Przeciwpożarowej.

2. Na stanowiskach pracy do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej mogą być zatrudniani pracownicy posiadający wykształcenie wyższe lub średnie oraz specjalistyczne przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w wyjątkowych wypadkach — oficerowie lub chorążowie pożarnictwa.

3. Stanowiska pracy, na których mogą pełnić służbę oficerowie lub chorążowie pożarnictwa ustala za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych — Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 6. Dyrektorzy (rektorzy, kierownicy) jednostek organizacyjnych resortu są zobowiązani do:

1) opracowania i wprowadzenia w życie regulaminu ochrony przeciwpożarowej zakładu w oparciu o ramowe wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,
2) powołania komisji pożarowo-technicznej jako zespołu doradczego w sprawach ochrony przeciwpożarowej, w przypadkach i na zasadach określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 7. Traci moc zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1976 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach podległych (Dz. Urz. MZiOS Nr 3 poz. 7).

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
T. Szelachowski

Załącznik do zarządzenia
Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej
z dnia 11 stycznia 1984 r. (poz. 10)

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW PROWADZĄCYCH SPRAWY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Do zakresu działania pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

1) realizacja zadań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,
2) prowadzenie kontroli stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,
3) zgłaszanie kierownikowi jednostki organizacyjnej wniosków zmierzających do poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
4) branie udziału w pracach komisji pożarowo-technicznej,
5) współdziałanie w szkoleniu przeciwpożarowym i przygotowaniu pracowników do czynnego udziału w zapobieganiu i zwalczaniu pożarów,
6) sprawowanie nadzoru nad rozmieszczeniem, sprawnością i konserwacją sprzętu oraz innych urządzeń przeciwpożarowych, oznakowanie i utrzymanie we właściwym stanie dróg ewakuacyjnych i pożarowych, środków łączności i alarmowania, punktów czerpania wody do celów gaśniczych itp.,
7) prowadzenie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
8) opracowywanie i aktualizowanie instrukcji alarmowania na wypadek powstania pożaru,
9) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi w zakresie ustalania wymogów bezpieczeństwa pożarowego przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych (np. spawaniu, cięciu metali itp.) oraz prac remontowych, modernizacyjnych, adaptacyjnych i innych,
10) zgłaszanie wniosków o wyłączanie z użytkowania maszyn, urządzeń, instalacji lub aparatury grożących pożarem,
11) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji, instalowania maszyn, urządzeń i aparatury oraz w komisjach odbioru po zakończeniu wymienionych prac,
12) opracowywanie i aktualizowanie regulaminu ochrony przeciwpożarowej, planów ewakuacji i planów obrony przeciwpożarowej,
13) przekazywanie meldunków o zaistniałych pożarach do Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej, prowadzenie ewidencji i analizowanie przyczyn zaistniałych pożarów (zapłonów) i ich skutków wspólnie ze służbami technicznymi oraz przedstawianie w tym zakresie wniosków kierownikowi jednostki organizacyjnej.

11

ZARZĄDZENIE Nr 24 PREZESA POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI

z dnia 17 maja 1984 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w Polskim Komitecie Normalizacji, Miar i Jakości oraz w jednostkach podporządkowanych

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Polskim Komitecie Normalizacji, Miar i Jakości, zwanym dalej „Komitetem", oraz w jednostkach podporządkowanych obowiązani są brać udział w zapobieganiu i zwalczaniu pożarów.

§ 2. Nadzór nad całokształtem zagadnień ochro-

ny przeciwpożarowej w Komitecie i w jednostkach podporządkowanych sprawuje wiceprezes nadzorujący Departament Spraw Obronnych.

§ 3. 1. Zabezpieczenie przeciwpożarowe w obiektach Komitetu należy do Dyrektora Departamentu Administracyjno-Budżetowego.

2. Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w pomieszczeniach komórek organizacyjnych Komitetu oraz w obiektach i pomieszczeniach jednostek podporządkowanych spoczywa na kierownikach tych komórek i jednostek.

§ 4. Sprawy ochrony przeciwpożarowej w Komitecie i jednostkach podporządkowanych prowadzą:

1) w Komitecie — starszy oficer specjalista, zwany dalej starszym specjalistą, podległy pod względem organizacyjnym dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie spraw operacyjno-technicznych Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych,
2) w jednostkach podporządkowanych Komitetowi — odpowiednio przeszkoleni pracownicy.

§ 5. 1. Powołuje się Zespół Koordynacyjno-Techniczny ds. Ochrony Przeciwpożarowej w składzie:

Przewodniczący	— I Zastępca Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości
Z-ca Przewodniczącego	— Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych
Sekretarz	— Starszy Specjalista ds. Ochrony Przeciwpożarowej
Członkowie	— Dyrektor Departamentu Administracyjno-Budżetowego
	— Dyrektor Departamentu Organizacyjno-Prawnego
	— Dyrektor Departamentu Techniki

2. Przewodniczący Zespołu może zapraszać na posiedzenia specjalistów — ekspertów dla poszczególnych zagadnień przeciwpożarowych.

§ 6. 1. Dyrektor Departamentu Administracyjno-Budżetowego oraz kierownicy jednostek podporządkowanych powołują komisje pożarowo-techniczne w składzie:

Przewodniczący	— Z-ca Dyrektora (etatowy, bądź nieetatowy)
Członkowie	— pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej
	— kierownik działu administracyjnego
	— społeczny inspektor pracy

2. Skład komisji pożarowo-technicznej może być zwiększony o inne osoby w zależności od potrzeb.

3. W celu stałego nadzoru nad stanem ochrony przeciwpożarowej pomieszczeń o szczególnym zagrożeniu — np.: magazyny, pracownie, laboratoria — kierownicy jednostek organizacyjnych wyznaczają spośród pracowników tych jednostek pogotowia przeciwpożarowe.

§ 7. Dyrektor Departamentu Administracyjno-Budżetowego Komitetu oraz kierownicy jednostek podporządkowanych będących właścicielami lub użytkownikami obiektów zobowiązani są w szczególności do:

1) zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej w obiektach w zakresie bezpieczeństwa osób i ochrony mienia,
2) zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz zapobiegania wszelkim zagrożeniom w tym zakresie,
3) zapewnienia zaopatrzenia obiektów w urządzenia alarmowe i sprzęt przeciwpożarowy oraz właściwą ich konserwację,
4) określenia zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla służby dozorowania — portierów.

§ 8. Zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej osób i zespołów w Komitecie i jednostkach podporządkowanych wymienionych w § 4, § 5, § 6 i § 7 pkt. 4 określa załącznik do zarządzenia.

§ 9. 1. Kierownicy komórek Komitetu i kierownicy jednostek podporządkowanych zobowiązani są do:

1) realizacji wniosków:
   — terenowych komend straży pożarnych, starszego specjalisty oraz pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej,
   — Zespołu Koordynacyjno-Technicznego do spraw Ochrony Przeciwpożarowej i komisji pożarowo-technicznej,
   — innych organów uprawnionych do przeprowadzania kontroli,
2) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, wyciągania konsekwencji w stosunku do winnych wykroczeń oraz nagradzania pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia miejsca pracy — zgodnie z obowiązującymi przepisami,
3) zapewnienia niezbędnych środków finansowych i materiałowych dla utrzymania ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie (kierownicy komórek Komitetu zgłaszają stosowne wnioski),
4) rozpatrywania na naradach pracowniczych problemów ochrony przeciwpożarowej,
5) dopilnowania przeszkolenia przeciwpożarowego pracowników,
6) planowania i realizacji zakupów sprzętu oraz urządzeń gaśniczych i alarmowych (kierownicy komórek Komitetu zgłaszają stosowne wnioski),
7) podejmowania innych poczynań zmierzających do zwiększenia stanu ochrony przeciwpożarowej,
8) zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia w pomieszczeniach na wypadek powstania pożaru.

2. Kierownicy komórek Komitetu oraz kierow-

nicy jednostek podporządkowanych, w których występują stanowiska pracy o szczególnym zagrożeniu, dostosują odpowiednio regulaminy i instrukcje przeciwpożarowe uwzględniając zakresy zadań i obowiązki dla komórek niższego szczebla.

§ 10. Traci moc Zarządzenie Nr 77 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości z dnia 10 czerwca 1980 r. w sprawie organizacji i ochrony przeciwpożarowej w PKNMiJ oraz w jednostkach podporządkowanych.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezes Polskiego Komitetu
Normalizacji, Miar i Jakości:
F. Szlachcic

Załącznik do zarządzenia nr 24
Prezesa Polskiego Komitetu
Normalizacji, Miar i Jakości
z dnia 17 maja 1984 r. (poz. 11)

ZADANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W POLSKIM KOMITECIE NORMALIZACJI, MIAR I JAKOŚCI I JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH

I. 1. Do zadań Zespołu Koordynacyjno-Technicznego ds. Ochrony Przeciwpożarowej w PKNMiJ należy w szczególności:

1) analiza stanu ochrony przeciwpożarowej oraz podejmowanie zamierzeń w celu poprawy tego stanu,
2) analiza technicznego wyposażenia obiektów w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe oraz wnioskowanie w sprawie zakupów tego sprzętu i urządzeń,
3) analiza organizacji ochrony przeciwpożarowej i podejmowanie stosownych przedsięwzięć w celu jej usprawnienia,
4) podejmowanie przedsięwzięć w zakresie poprawy warunków techniczno-budowlanych dla przeciwpożarowego zabezpieczenia obiektów,
5) podejmowanie wniosków odnośnie wyróżnienia osób zasłużonych, bądź ukarania winnych zaniedbań w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
6) analiza projektów zarządzeń i wytycznych w sprawie ochrony przeciwpożarowej,
7) organizowanie dorocznych „Dni Ochrony Przeciwpożarowej" i innych działań propagandowych w zakresie zapobiegania pożarom,
8) podejmowanie innych przedsięwzięć mających na celu poprawę zabezpieczenia przeciwpożarowego.

2. Zespół Techniczno-Koordynacyjny ds. Ochrony Przeciwpożarowej zbiera się w zależności od potrzeby, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

3. Materiał na posiedzenia zespołu przygotowuje Sekretarz Zespołu z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

4. Protokoły z posiedzeń Zespołu przedstawia Prezesowi Komitetu Przewodniczący Zespołu do dwóch tygodni po odbyciu posiedzenia.

II. 1. Do zadań komisji pożarowo-technicznej należy:

1) przeprowadzanie co najmniej dwa razy w roku (tj. w okresie wiosennym — do 30 kwietnia i jesiennym — do 30 października) przeglądów stanu ochrony przeciwpożarowej szczególnie w zakresie:
   a) procesów technologiczno-produkcyjnych,
   b) urządzeń energetycznych i ogrzewczych,
   c) innych instalacji,
   d) przydatności i sprawności stałych oraz przenośnych urządzeń gaśniczych i alarmowych,
   e) dróg ewakuacyjnych i dojazdowych,
   f) zabezpieczenia przeciwpożarowego laboratoriów i magazynów,
2) przedstawianie kierownictwu komórek Komitetu i jednostek podporządkowanych wniosków w zakresie usprawnienia organizacji ochrony przeciwpożarowej i zwiększenia czujności w dniach wolnych od pracy oraz w okresach zwiększonego zagrożenia pożarowego,
3) dopilnowanie, aby przy projektowaniu nowych obiektów, urządzeń i instalacji oraz modernizacji istniejących, jak również przy wprowadzaniu nowych rodzajów badań i zmian procesów technologiczno-produkcyjnych uwzględniane były i realizowane wymagania ochrony przeciwpożarowej,
4) sporządzanie protokołów z przeprowadzonych kontroli i opracowywanie wniosków w celu usunięcia stwierdzonych braków i usterek,
5) 1 egzemplarz protokołu i wniosków pokontrolnych komisje przesyłają do Departamentu Spraw Obronnych PKNMiJ w terminie dwu tygodni po zakończeniu kontroli,
6) sprawdzanie wykonania zarządzeń pokontrolnych.

2. Kierownik komórki Komitetu lub jednostki podporządkowanej może w zależności od potrzeb lokalnych poszerzyć zakres zadań dla komisji pożarowo-technicznej.

3. Komisja pożarowo-techniczna powołana w Centralnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej i Metrologicznej i w Centralnym Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Wzorców Materiałów „Wzormat" obejmuje swoją działalnością również podległe im oddziały, zaś komisje w Okręgowych Urzędach Miar i w Urzędach Probierczych — ich ośrodki filialne.

III. Zakres zadań pogotowia przeciwpożarowego i wzór schematu organizacyjnego:

Nazwisko i imię	Stanowisko	Zakres obowiązków	
		w zakresie zapobiegania pożarom	w wypadku powstania pożaru
	Dowódca pogotowia	Współpracuje z pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony ppoż. i z kierownikiem działu. Dba szczególnie o przestrzeganie przepisów przez pracowników. Jest odpowiedzialny za czynności wszystkich członków pogotowia	Do czasu przybycia straży poż. kieruje akcją ratowniczą
	Z-ca D-cy	Wspólnie z d-cą pogotowia pilnuje przestrzegania przepisów przeciwpoż. przez pracowników oraz niezastawiania dróg ewakuacyjnych i dostępu do budynków	Bierze udział w akcji ratowniczej
	Pomocnik I	Po zakończeniu pracy sprawdza wyłączenie urządzeń elektrycznych, wodnych i gazowych oraz maszyn. Sprawdza porządek przy stanowiskach pracy	Bierze udział w akcji ratowniczej zgodnie ze wskazaniami d-cy
	Pomocnik II	Pilnuje, aby dostęp do urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego nie był zastawiony	Alarmuje straż pożarną i inne pogotowia — zgodnie z instrukcją

IV. Do zakresu zadań starszego specjalisty należy:

1) ustalenie generalnych kierunków działania oraz koordynacja zadań w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektów Komitetu i jego jednostek podporządkowanych,
2) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w Komitecie i jego jednostkach podporządkowanych oraz wydawanie stosownych zarządzeń pokontrolnych,
3) dokonywanie analizy stanu ochrony przeciwpożarowej oraz opracowywanie wniosków w celu poprawy tego stanu i przedstawianie jej Zespołowi Koordynacyjno-Technicznemu ds. Ochrony Przeciwpożarowej,
4) opiniowanie projektów nowych obiektów i pomieszczeń w zakresie przeciwpożarowym, wydawanie wniosków odnośnie wyposażenia ich w sprzęt i urządzenia gaśnicze oraz udział w opiniowaniu dokumentacji inwestycyjnych Komitetu,
5) opracowywanie instrukcji i wytycznych w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego obiektów i pomieszczeń,
6) opracowanie ramowych wytycznych regulaminu ochrony przeciwpożarowej obowiązującego w Komitecie i jednostkach podporządkowanych,
7) kontrole realizacji przez jednostki organizacyjne wniosków terenowych komend straży pożarnych i egzekwowanie sprawnego wykonania zaleceń pokontrolnych,
8) analiza przyczyn powstawania pożarów i wysuwanie wniosków zmierzających do ich wyeliminowania,
9) nadzór nad przygotowaniem Komitetu i jednostek podporządkowanych do ochrony przeciwpożarowej w ramach obrony cywilnej.

V. Do zadań pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej należy:

1) czuwanie nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych,
2) prowadzenie wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej,
3) sprawdzanie gotowości sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych na danym terenie oraz prawidłowego ich rozmieszczenia,
4) prowadzenie działalności uświadamiającej w zakresie ochrony przeciwpożarowej wśród załogi oraz szkolenie wstępne nowo przyjętych pracowników,
5) zgłaszanie kierownictwu spostrzeżeń i wniosków dotyczących potrzeb i poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
6) udział w komisjach pożarowo-technicznych, w konferencjach i innych naradach dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
7) prowadzenie koniecznej dokumentacji, opracowywanie niezbędnych sprawozdań i innych materiałów związanych z ochroną przeciwpożarową.

VI. Służba dozorowania — portierzy obowiązani są:

1) w okresie od zakończenia pracy przez pracowników zakładu do jej ponownego rozpoczęcia kilkakrotnie dokonywać przeglądów obiektu i pomieszczeń wg zasad określonych instrukcją służby dozorowania,
2) przestrzegać, aby w portierni stale znajdowały się zapasowe klucze od bram i wszystkich pomieszczeń (klucze od magazynów odpowiednio zabezpieczone),
3) znać lokalizację sprzętu przeciwpożarowego, punktów zaopatrzenia wodnego oraz środków alarmowania,
4) znać sposoby ogłaszania alarmu i wzywania straży pożarnej,
5) w przypadku pożaru ogłosić alarm z równoczesnym spowodowaniem wezwania straży pożarnej oraz w miarę możliwości przystąpić do gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu,
6) po przybyciu straży pożarnej wskazać miejsce pożaru i dojazdy do punktów czerpania wody.

12

ZARZĄDZENIE Nr 29 MINISTRA HANDLU ZAGRANICZNEGO

z dnia 8 czerwca 1984 r.

w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych resortu handlu zagranicznego

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy organizacji ochrony przeciwpożarowej w:

1) Ministerstwie Handlu Zagranicznego,
2) jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Handlu Zagranicznego,
3) przedsiębiorstwach państwowych, których organem założycielskim jest Minister Handlu Zagranicznego,
4) spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa, reprezentowany przez Ministra Handlu Zagranicznego posiada co najmniej 51% udziałów lub akcji oraz w spółkach, działających jako wyspecjalizowane jednostki handlu zagranicznego,

zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi resortu".

§ 2. Pracownicy zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych resortu są obowiązani do udziału w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu.

§ 3. Ogólny nadzór nad realizacją zadań resortu w zakresie ochrony przeciwpożarowej sprawuje wyznaczony podsekretarz stanu lub dyrektor generalny.

§ 4. 1. Za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwie Handlu Zagranicznego odpowiedzialny jest Dyrektor Biura Administracyjno-Gospodarczego, a w pozostałych jednostkach organizacyjnych resortu — dyrektorzy (kierownicy) tych jednostek.

2. Koordynację zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu sprawuje Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej.

3. Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej podlega pod względem organizacyjnym Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie realizacji zadań operacyjno-technicznych i prowadzonej polityki personalnej funkcjonariuszy pożarnictwa resortu — Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych.

§ 5. 1. Prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej dyrektorzy (kierownicy) jednostek organizacyjnych resortu powierzają odpowiednio przeszkolonym w zakresie ochrony przeciwpożarowej pracownikom.

2. Pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwie Handlu Zagranicznego oraz w jednostkach organizacyjnych: Intraco, Stalexport, Metalexport, koordynują działalność w tym zakresie jednostek organizacyjnych resortu mających siedzibę w tych budynkach.

3. Sprawy ochrony przeciwpożarowej powinny być wprowadzone w ramach jedno lub wieloosobowego stanowiska pracy w następujących jednostkach: Główny Urząd Ceł, Polska Izba Handlu Zagranicznego, Agpol, Baltona, Bumar, Ciech, Elektrim, Hartwig-Gdańsk, Hartwig-Gdynia, Hartwig-Katowice, Hartwig-Szczecin, Hartwig-Warszawa, Intraco, Impexmetal, Kopex, Metalexport, Metronex, Międzynarodowe Targi Poznańskie, Pezetel, Polcargo, Polexpo, Polimex-Cekop, Pol-Mot, Stalexport, Textilimpex, Unitra, Universal, Varimex.

4. W jednostkach organizacyjnych nie wymienionych w ust. 3 prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej dyrektorzy (kierownicy) tych jednostek powierzają wyznaczonemu przez nich pracownikowi.

5. W uzasadnionych wypadkach Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej może wystąpić z wnioskiem do dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej nie wymienionej w ust. 3 o utworzenie stanowiska pracy do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 6. 1. Pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej podlegają pod względem służbowym dyrektorom (kierownikom) jednostek organizacyjnych resortu a pod względem funkcjonalnym Głównemu Inspektorowi Ochrony Przeciwpożarowej.

2. Na stanowiskach pracy do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej powinni być zatrudnieni funkcjonariusze pożarnictwa lub pracownicy cywilni, posiadający wykształcenie wyższe lub średnie oraz specjalistyczne przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

3. Liczbę i rodzaje stanowisk, na których powinni być zatrudnieni oficerowie i chorążowie pożarnictwa, ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

4. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy, na których powinni być zatrudnieni pracownicy cywilni prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej ustala dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej resortu po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 7. 1. Szczegółowy zakres działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej oraz ramowe zadania pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Zasady, częstotliwość i zakres przeprowadzania wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 8. Dyrektorzy (kierownicy) jednostek organi-

zacyjnych resortu są odpowiedzialni za wykonanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikających z postanowień art. 8 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106), a ponadto są obowiązani do:

1) określenia obowiązków i odpowiedzialności kierowników poszczególnych pionów i komórek organizacyjnych za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w ramach ich działalności merytorycznej,
2) zapewnienia bezpieczeństwa na wypadek pożaru osobom przebywającym lub pracującym w podległych obiektach poprzez stworzenie odpowiednich warunków ewakuacji,
3) opracowania i wprowadzenia do stosowania regulaminu ochrony przeciwpożarowej w oparciu o ramowe wytyczne stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia,
4) powoływania komisji pożarowo-technicznych oraz pogotowi przeciwpożarowych na zasadach określonych w wytycznych stanowiących załącznik nr 4 do zarządzenia,
5) zapewnienia odpowiednich środków finansowych i materiałowych na realizację zadań techniczno-prewencyjnych mających na celu stworzenie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej,
6) wydawania zarządzeń, wytycznych i instrukcji regulujących zasady organizacji i postępowania w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
7) rozpatrywania na naradach kierownictwa problemów ochrony przeciwpożarowej,
8) zapewnienia nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów przeciwpożarowych i egzekwowania nałożonych na nich zadań w tym zakresie oraz stosowania odpowiednich form i środków oddziaływania w odniesieniu do tych pracowników, którzy swym działaniem lub zaniedbaniem spowodują zagrożenie pożarowe,
9) wprowadzenia technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego w rozbudowywanych lub modernizowanych obiektach, urządzeniach i instalacjach technologiczno-produkcyjnych, badawczych, doświadczalnych,
10) zapewnienia bieżącej kontroli warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego i przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej,
11) dokonywania okresowej oceny stanu ochrony przeciwpożarowej, opracowywania programów poprawy tego stanu i zapewnienia ich realizacji,
12) ustalenia odpowiednich bodźców materialnych dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia miejsca pracy,
13) podejmowania innych niezbędnych działań zmierzających do zapewnienia skutecznego zabezpieczenia przeciwpożarowego.

§ 9. Zagadnienia ochrony przeciwpożarowej placówek zagranicznych reguluje zarządzenie nr 1 Ministrów Spraw Zagranicznych oraz Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 30 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej na placówkach zagranicznych (Dz. Urz. MHZiGM Nr 5, poz. 20).

§ 10. Traci moc zarządzenie nr 1 Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 2 stycznia 1976 r. w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w resorcie handlu zagranicznego i gospodarki morskiej (Dz. Urz. MHZiGM Nr 1, poz. 1).

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER
HANDLU ZAGRANICZNEGO
T. Nestorowicz

Załączniki do zarządzenia nr 29
Ministra Handlu Zagranicznego
z dnia 8 czerwca 1984 r. (poz. 12)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES DZIAŁANIA GŁÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ ORAZ RAMOWE ZADANIA PRACOWNIKÓW PROWADZĄCYCH SPRAWY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH RESORTU HANDLU ZAGRANICZNEGO

1. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy:

1) ustalanie kierunków i sposobów działania, koordynacja oraz nadzór fachowy w zakresie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu handlu zagranicznego,
2) współudział w organizowaniu stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu oraz prowadzenie okresowych kontroli prawidłowości i skuteczności działania tych stanowisk,
3) inicjowanie opracowania i opiniowania resortowych przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
4) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu oraz przedstawianie w tym zakresie odpowiednich wniosków Ministrowi Handlu Zagranicznego,
5) wprowadzanie przepisów i norm przeciwpożarowych oraz ogólny nadzór nad ich stosowaniem,
6) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu,
7) przedkładanie kierownictwu resortu wniosków w sprawach stanu osobowego pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych resortu oraz prowadzenie ewidencji tych pracowników,

8) prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa zajmujących stanowiska dla oficerów i chorążych pożarnictwa,
9) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa w sprawach realizacji potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
10) konsultowanie dokumentacji projektowej inwestycji budowlanych jednostek organizacyjnych resortu w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
11) organizowanie wymiany doświadczeń krajowych i zagranicznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb organizacyjnych resortu,
12) ustalanie kierunków i programów szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Straży Pożarnych oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją tych szkoleń,
13) organizowanie szkoleń doskonalących dla pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej, kadry kierowniczej i personelu inżynieryjno-technicznego w jednostkach organizacyjnych resortu,
14) określanie kierunków działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
15) udział w konferencjach, naradach i komisjach dotyczących ochrony przeciwpożarowej w zależności od potrzeb oraz organizowanie narad instruktażowych z pracownikami prowadzącymi sprawy ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu,
16) udział w pracach komisji popożarowych, powołanych przez kierownictwo,
17) prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów, opracowywanie analiz i wniosków w tym zakresie,
18) współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych i Głównymi Inspektorami Ochrony Przeciwpożarowej innych resortów,
19) ustalanie zakresu zasad i częstotliwości przeprowadzania wewnętrznej kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu przez pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej,
20) załatwianie innych spraw dotyczących ochrony przeciwpożarowej wynikających z obowiązujących przepisów lub poleceń Ministra Handlu Zagranicznego.

2. Do ramowych zadań pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu należy:
1) realizacja zadań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,
2) prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów oraz analizy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego i przedstawianie kierownikowi jednostki organizacyjnej wniosków wynikających z tej analizy,
3) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi w zakresie ustalania warunków ochrony przeciwpożarowej podczas magazynowania i prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych (spawanie, cięcie metali itp.), remontu, pracach modernizacyjnych i innych,
4) przeprowadzanie okresowych i doraźnych wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej,
5) zgłaszanie dyrektorowi (kierownikowi) jednostki organizacyjnej potrzeb i wniosków dotyczących poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
6) ustalanie potrzeb na środki i urządzenia gaśnicze, urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz sprzęt specjalny,
7) konsultowanie dokumentacji projektowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej inwestycji budowlanych przewidzianych do realizacji,
8) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia, stanem technicznym i konserwacją sprzętu oraz innych urządzeń przeciwpożarowych, prawidłowym wyznaczeniem, oznakowaniem i utrzymaniem dróg pożarowych, środków łączności, alarmowania, punktów czerpania wody do celów gaśniczych itp.,
9) inicjowanie i branie udziału w pracach komisji pożarowo-technicznej,
10) współdziałanie w szkoleniu i doskonaleniu pracowników pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
11) organizowanie działalności propagandowo-uświadamiającej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
12) przygotowywanie materiałów niezbędnych do opracowania i bieżącej aktualizacji operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej jednostki organizacyjnej resortu, aktualizacji instrukcji alarmowej oraz planów ewakuacji,
13) współudział w organizowaniu, w miarę potrzeb, zakładowych ochotniczych lub obowiązkowych straży pożarnych i pogotowi przeciwpożarowych oraz sprawowanie nadzoru nad ich działalnością, szkoleniem i doskonaleniem,
14) inicjowanie i organizowanie narad w sprawach poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej, przy udziale organizacji społeczno-politycznych,
15) uczestniczenie w pracach komisji powołanej do opracowania programu budowy, przebudowy, modernizacji obiektów i urządzeń oraz udział w odbiorze tych obiektów lub urządzeń,
16) udział w opracowywaniu i aktualizacji regulaminu ochrony przeciwpożarowej, planów ewakuacji i planów obrony przeciwpożarowej,
17) współpraca z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych,
18) udział w komisjach popożarowych powołanych przez kierownika jednostki oraz opracowywanie odpowiednich metod przeciwdziałania powstawaniu pożarów,
19) analizowanie wspólnie z właściwymi komórkami organizacyjnymi przyczyn i skutków zaistniałych pożarów oraz przedstawianie kierownikowi jednostki odpowiednich wniosków,
20) wykonywanie innych zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej oraz Głównego Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE
W SPRAWIE ZASAD, ZAKRESU I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA WEWNĘTRZNYCH KONTROLI STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH RESORTU HANDLU ZAGRANICZNEGO

§ 1. 1. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać we wszystkich obiektach jednostek organizacyjnych resortu.

2. Kontrolą należy objąć zarówno budynki, jak i instalacje technologiczne, zbiorniki poza budynkami, składowiska, wiaty, drogi itp.

3. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej polega na przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektów, sprawdzeniu zachowania warunków bezpieczeństwa osób i mienia, zbadaniu przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, sprawdzeniu dokumentów związanych z zakresem kontroli oraz sporządzeniu protokołu z kontroli.

§ 2. 1. Częstotliwość przeprowadzania kontroli powinna być uzależniona od:
1) zagrożenia pożarowego obiektu,
2) znaczenia obiektu,
3) liczby osób zatrudnionych w danym obiekcie,
4) wielkości obiektu.

2. Obiekty o dużym zagrożeniu pożarowym (zaliczone do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego) powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na kwartał, natomiast pozostałe obiekty co najmniej raz na pół roku.

§ 3. 1. Kontrole, o których mowa w § 1, przeprowadzają pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej w oparciu o roczny plan kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, zatwierdzony przez kierownika (dyrektora) jednostki organizacyjnej resortu.

2. Przeprowadzający kontrolę powinien być uprawniony do:
1) żądania informacji i wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą od osób zarządzających kontrolowaną jednostką organizacyjną resortu i osób pracujących na terenie tej jednostki,
2) wglądu w dokumentację związaną z ochroną przeciwpożarową lub mającą na nią wpływ,
3) wydawania doraźnych poleceń mających na celu usunięcie usterek o charakterze porządkowym.

3. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać w obecności kierownika (dyrektora) jednostki organizacyjnej resortu lub osoby przez niego upoważnionej. Odmowa udziału w czynnościach kontrolowanych nie powinna stanowić przeszkody w ich przeprowadzeniu.

4. Plan kontroli, o którym mowa w ust. 1, powinien być sporządzony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku, którego dotyczy.

5. W planie kontroli należy określić:
1) nazwę jednostki organizacyjnej przewidzianej do kontroli,
2) planowany termin kontroli,
3) osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli.

6. Z realizacji rocznego planu kontroli powinno być sporządzone sprawozdanie w terminie do końca stycznia roku następnego.

§ 4. 1. Podczas kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej należy sprawdzać:
1) wykonanie zarządzeń i poleceń wydanych w wyniku wcześniejszych kontroli,
2) stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a w szczególności:
   a) warunki budowlane (odporność ogniową i stopień zapalności elementów konstrukcji budowlanych, odległości między obiektami, podział na strefy pożarowe, wystrój wnętrz itp.) i ewakuacyjne (stan dróg i wyjść ewakuacyjnych),
   b) stan dojazdów pożarowych do obiektu,
   c) dostęp do budynków, urządzeń i instalacji technologicznych i przeciwpożarowych oraz sprzętu gaśniczego,
   d) stan instalacji i urządzeń technologicznych, elektrycznych, ogrzewczych, mechanicznych, wentylacyjnych, kanalizacyjnych, odgromowych i uziemiających,
   e) przestrzeganie instrukcji technologicznych (w szczególności przy procesach pożarowo-niebezpiecznych), instrukcji obsługi maszyn i urządzeń oraz obowiązujących zarządzeń i instrukcji przeciwpożarowych,
   f) prawidłowość składowania i magazynowania materiałów w zależności od ich własności fizykochemicznych, wartości i zapalności oraz przy uwzględnieniu obowiązującej technologii składowania (magazynowania),
   g) porządek w pomieszczeniach magazynowych i pomocniczych oraz na terenie całego obiektu,
   h) stan urządzeń pożarniczych (gaśniczych, alarmowych, zbiorników wody, przeciwpożarowych itp.) i zabezpieczających,
   i) rozmieszczenie i stan gotowości podręcznego sprzętu gaśniczego,
3) przygotowanie obiektu do działań operacyjnych straży pożarnych (zaopatrzenie w wodę i środki gaśnicze, system łączności ze strażą pożarną itp.),
4) stan przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:
   a) znajomość zagrożeń pożarowych występujących na terenie obiektu oraz sposobów zapobiegania tym zagrożeniom,
   b) umiejętność obsługi urządzeń gaśniczych, alarmowych i zabezpieczających znajdujących się na terenie obiektu,
   c) znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru, w tym również sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
5) stan realizacji planu poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu,
6) realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej przez komórki i osoby wyznaczone do ich wykonania postanowieniami regulaminu ochrony przeciwpożarowej.

2. W zależności od specyfiki kontrolowanego obiektu, charakteru kontroli i istniejących potrzeb kontrolą powinny być objęte wszystkie lub tylko niektóre tematy, o których mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Po dokonaniu kontroli i sprawdzeniu odpowiednich dokumentów przeprowadzający kontrolę powinien omówić jej wyniki z kierownikiem (dyrektorem) jednostki organizacyjnej, ewentualnie z osobą przez niego upoważnioną. Wyniki kontroli przeprowadzonej w gmachu Ministerstwa Handlu Zagranicznego powinny być omówione z Dyrektorem Biura Administracyjno-Gospodarczego. Po omówieniu wyników kontroli powinien być sporządzony protokół.

2. Protokół z kontroli powinien zawierać następujące dane:
1) datę przeprowadzenia kontroli,
2) nazwę kontrolowanej jednostki organizacyjnej,
3) nazwisko i stanowisko osoby, która przeprowadziła kontrolę,
4) nazwisko i stanowisko kierownika (dyrektora) jednostki organizacyjnej,
5) zakres kontroli,
6) stwierdzone podczas kontroli niedociągnięcia i nieprawidłowości,
7) wnioski z kontroli.

3. Protokół z kontroli podpisują: kontrolujący oraz kierownik (dyrektor) jednostki organizacyjnej lub osoba przez niego upoważniona. W razie odmowy podpisania protokołu prowadzący kontrolę czyni o tym wzmiankę w protokole.

4. Kierownik (dyrektor) lub osoba przez niego upoważniona ma prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu, jeżeli nie zgadza się z jego treścią.

5. Egzemplarz protokołu otrzymują:
1) kierownik (dyrektor) jednostki kontrolowanej,
2) przeprowadzający kontrolę.

6. W razie niestwierdzenia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w kontrolowanym obiekcie (obiektach) zamiast protokołu sporządza się krótką notatkę z kontroli podając w niej powyższy fakt.

§ 6. 1. W wyniku stwierdzenia podczas kontroli uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej kierownik (dyrektor) jednostki kontrolowanej lub osoba przez niego upoważniona powinna wydać polecenie pokontrolne w celu wyeliminowania występujących nieprawidłowości.

2. Polecenie pokontrolne przygotowuje osoba, która przeprowadziła kontrolę i przedkłada do podpisu kierownikowi (dyrektorowi) lub osobie przez niego upoważnionej.

3. W poleceniu pokontrolnym należy podać:
1) datę wydania polecenia,
2) okoliczność stwierdzenia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej (np.: kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej . . . . . .
(nazwy kontrolowanych obiektów)
przeprowadzona w dniu . . . .
przez . . . .
(nazwisko i funkcja kontrolującego)
3) konkretne zadania do wykonania w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli,
4) osobę odpowiedzialną za wykonanie,
5) termin wykonania zadania.

4. Egzemplarz polecenia pokontrolnego dostarcza się wszystkim zainteresowanym, to znaczy osobie, która przeprowadziła kontrolę oraz osobom odpowiedzialnym za realizację poszczególnych zadań ujętych w poleceniu.

5. Osoby odpowiedzialne za wykonanie polecenia pokontrolnego powinny zawiadomić komórkę ochrony przeciwpożarowej o wywiązaniu się z nałożonego zadania. Nie zwalnia to tej komórki od obowiązku sprawdzenia wykonania polecenia pokontrolnego.

6. W przypadku stwierdzenia nie wykonania polecenia pokontrolnego pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej powinien poinformować o tym fakcie dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej resortu oraz wnioskować o ukaranie osób odpowiedzialnych.

Załącznik nr 3

WYTYCZNE
W SPRAWIE OPRACOWANIA REGULAMINU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

§ 1. Do opracowania regulaminu ochrony przeciwpożarowej są obowiązane wszystkie jednostki organizacyjne resortu handlu zagranicznego.

§ 2. W regulaminie ochrony przeciwpożarowej powinny być określone:
1) zadania i obowiązki wszystkich pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
2) zasady organizacji i działania w przedmiocie zabezpieczenia przeciwpożarowego.

§ 3. 1. Zadania i obowiązki zastępców dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej resortu w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinny być ustalone odpowiednio do zakresu kierowania i sprawowania nadzoru nad komórkami organizacyjnymi jednostki.

2. Dla Ministerstwa Handlu Zagranicznego i innych jednostek organizacyjnych mających siedzibę w gmachu Ministerstwa opracowane zostaną odrębne wytyczne.

§ 4. Zadania i obowiązki głównego energetyka (kierownika działu energetycznego) powinny uwzględniać:

1) rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi (elektryczne, ogrzewcze, gazowe, wodne, piorunochronne, alarmowe, kontrolno-pomiarowe, kanalizacyjne, uziemiające itp.),
2) określenie częstotliwości przeglądów, kontroli, konserwacji i remontów lub wymiany urządzeń i instalacji albo ich elementów w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określanie rodzaju dokumentacji obowiązującej w tym zakresie,

3) system nadzoru nad konserwatorami urządzeń i instalacji,
4) ustalanie form instruktażu i szkolenia konserwatorów,
5) wyciąganie i wdrażanie wniosków z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
6) współdziałanie z kierownikami innych komórek organizacyjnych i pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego energetyka (kierownika działu energetycznego),
7) zasady postępowania w przypadku powstania awarii urządzeń lub instalacji podlegającej nadzorowi głównego energetyka (kierownika działu energetycznego).

§ 5. Zadania i obowiązki głównego mechanika (kierownika działu mechanicznego) powinny uwzględniać:
1) rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi (wentylacyjne, mechaniczne, technologiczne, transportu wewnętrznego, gaśnice, sprzęt pożarniczy stanowiący wyposażenie budynków i urządzeń),
2) określenie częstotliwości przeglądów, kontroli, konserwacji i remontów lub wymiany urządzeń i instalacji albo ich elementów w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określanie rodzaju dokumentacji obowiązującej w tym zakresie,
3) system nadzoru nad konserwatorami urządzeń i instalacji,
4) ustalanie form instruktażu i szkolenia konserwatorów,
5) wyciąganie i wdrażanie wniosków z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
6) współdziałanie z kierownikami innych komórek organizacyjnych i pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego mechanika (kierownika działu mechanicznego),
7) zasady nadzoru nad konserwacją oraz remontami urządzeń i instalacji gaśniczych i sprzętu pożarniczego stanowiącego wyposażenie budynków i urządzeń,
8) zapewnienie właściwej organizacji oraz nadzoru nad wykonywaniem prac spawalniczych na terenie obiektu,
9) zasady postępowania w przypadku powstania awarii w urządzeniach lub instalacjach podlegających nadzorowi głównego mechanika (kierownika działu mechanicznego).

§ 6. Zadania i obowiązki głównego konstruktora (kierownika działu konstrukcyjnego) powinny uwzględniać:
1) ustalenie wymagań i sposobów zabezpieczenia przeciwpożarowego przy produkcji nowych wyrobów oraz przeprowadzaniu badań i prób,
2) ustalanie zasad bezpiecznego używania i eksploatowania produkowanych wyrobów przez ich użytkowników,
3) współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w zakresie zapewnienia właściwych zabezpieczeń przeciwpożarowych,
4) sprawdzenie dokumentacji projektowej pod kątem zapewnienia odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej (dotyczy przypadków, gdy w dziale głównego konstruktora znajduje się biuro projektowe opracowujące dokumentację budowlaną).

§ 7. Zadania i obowiązki kierownika wydziału, mistrza, brygadzisty powinny uwzględniać:
1) instruowanie pracowników o zagrożeniu pożarowym występującym na ich stanowiskach pracy,
2) organizację i nadzór nad działalnością pogotowia przeciwpożarowego,
3) nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników instrukcji technologicznych, instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, przepisów przeciwpożarowych oraz regulaminu ochrony przeciwpożarowej,
4) zaznajamianie pracowników z zagrożeniem pożarowym występującym w wydziale (dziale), w szczególności w przypadkach wprowadzenia nowych procesów technologicznych, zmiany urządzeń technologicznych i zastosowania nowych surowców lub materiałów,
5) wykorzystywanie narad z pracownikami dla omawiania spraw ochrony przeciwpożarowej,
6) organizowanie próbnych alarmów pożarowych i ćwiczeń z pracownikami wydziału (działu),
7) współdziałanie z głównym energetykiem (kierownikiem działu energetycznego), głównym mechanikiem (kierownikiem działu mechanicznego), głównym konstruktorem (kierownikiem działu konstrukcyjnego), pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej i kierownikami innych komórek organizacyjnych w sprawach ochrony przeciwpożarowej wydziału (działu),
8) sprawowanie nadzoru nad urządzeniami gaśniczymi i sprzętem pożarniczym stanowiącymi wyposażenie wydziału (działu),
9) zapewnienie utrzymania w należytym stanie dróg ewakuacyjnych oraz dostępu do budynku i urządzeń,
10) zawiadamianie odpowiednich komórek organizacyjnych o brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym wydziału (działu),
11) wykonywanie zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego wydziału (działu),
12) zabezpieczenie wydziału (działu) w związku z przerwami w produkcji (po zakończeniu pracy, w dniach wolnych od pracy, w czasie remontów itp.).

W zależności od organizacji wydziału (działu) wyżej wymienione zadania należy podzielić i ustalić odrębnie dla kierownika wydziału (działu) mistrza i brygadzisty.

§ 8. W regulaminie ochrony przeciwpożarowej należy szczegółowo określić zadania i obowiązki kierowników tych komórek, w których wykonywane prace stwarzają lub mają wpływ na zagrożenie pożarowe. Zadania i obowiązki powinny być ustalane np. dla kierownika laboratorium, kierownika pracowni projektowej, kierownika działu transportu, kierownika magazynu, kierownika działu remontowego itp. oddzielnie dla każdego z nich według niżej podanych przykładów:

1) kierownik działu transportu powinien być obowiązany do:
   a) posiadania informacji o charakterystyce pożarowej transportowanych surowców, materiałów i wyrobów gotowych,
   b) współdziałania z kierownikami innych komórek organizacyjnych w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego w transporcie,
   c) instruowania podległych pracowników o zagrożeniu pożarowym w transporcie (kierowcy, przetokowi, pracownicy zatrudnieni przy rozładunku itp.) oraz sposobach przeciwdziałania temu zagrożeniu,
   d) ustalania sposobów zabezpieczenia środków transportu oraz transportowanych materiałów i wyrobów gotowych niebezpiecznych pod względem pożarowym,
   e) instruowania podległych pracowników o sposobach postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznych (np. pożaru),
2) kierownik magazynu powinien być obowiązany do:
   a) posiadania informacji o charakterystyce pożarowej magazynowanych surowców i materiałów,
   b) współdziałania z kierownikami innych komórek organizacyjnych w zakresie bezpiecznego pod względem pożarowym magazynowania i składowania,
   c) informowania o charakterystyce pożarowej materiałów odbieranych z magazynu,
   d) instruowania pracowników magazynów i składów o zagrożeniu pożarowym występującym w tych magazynach i składach oraz o zasadach prawidłowego magazynowania i składowania,
   e) ustalania zasad postępowania przy zamykaniu magazynów (np. włączanie urządzeń oświetleniowych, zamknięcie drzwi w poszczególnych komorach, usunięcie opakowań itp.).

§ 9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinny dotyczyć indywidualnie wszystkich pracowników jednostki organizacyjnej resortu niezależnie od zajmowanych stanowisk i wykonywanych funkcji oraz miejsca pracy i obejmować w szczególności:

1) uczestnictwo w szkoleniu przeciwpożarowym,
2) uczestnictwo w wykonywaniu zadań pogotowia przeciwpożarowego,
3) utrzymanie porządku na stanowisku pracy,
4) umiejętność posługiwania się urządzeniami gaśniczymi,
5) przestrzeganie instrukcji technologiczno-ruchowych,
6) znajomość zasad postępowania w przypadku powstawania pożaru,
7) znajomość zagrożeń pożarowych i wybuchowych występujących na stanowisku pracy.

§ 10. Zadania i obowiązki stanowiska do spraw ochrony przeciwpożarowej powinny uwzględniać:

1) prowadzenie działalności w zakresie zapobiegania pożarom,
2) uprawnienia w zakresie kontroli i wydawania doraźnych poleceń,
3) zasady współdziałania z kierownikami innych komórek organizacyjnych.

§ 11. Organizacja i zakres działania komisji pożarowo-technicznej powinny być określone przez ustalenie:

1) składu osobowego komisji,
2) zakresu działania i uprawnień,
3) zasad współdziałania z kierownikami poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki organizacyjnej resortu,
4) zasad przeprowadzania kontroli (planowanie, częstotliwość, dokumentacja),
5) zasad przedstawiania wniosków kierownictwu jednostki organizacyjnej w sprawach ochrony przeciwpożarowej,
6) form nadzoru nad realizacją wniosków i zaleceń.

§ 12. Przy ustalaniu organizacji i zakresu działania pogotowia przeciwpożarowego należy określić:

1) wydziały, działy i inne komórki organizacyjne, w których powinny być utworzone pogotowia przeciwpożarowe,
2) zasady wyznaczania członków pogotowia przeciwpożarowego,
3) zadania i obowiązki członków pogotowia przeciwpożarowego,
4) czas i formy szkolenia członków pogotowia przeciwpożarowego,
5) wyposażenie techniczne (uzbrojenie osobiste, sprzęt ochronny itp.),
6) zasady przeprowadzania ćwiczeń (częstotliwość, osoby upoważnione do prowadzenia ćwiczeń).

Organizacja, zakres i formy działania pogotowia przeciwpożarowego powinny być dostosowane do warunków i specyfiki wydziału (działu), pomieszczenia.

§ 13. Organizację szkolenia przeciwpożarowego należy ustalić przez:

1) wyznaczenie komórki organizacyjnej obowiązanej do prowadzenia szkolenia,
2) określenie zasad szkolenia wstępnego, stanowiskowego, kursowego i okresowego z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowania fachowego osób obowiązanych do jego prowadzenia,
3) określenie zasad szkolenia specjalistycznego (np. dla spawaczy, elektryków itp.) w zakresie wymagań ochrony przeciwpożarowej przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych,
4) określenie zasad nadzoru i kontroli nad przebiegiem szkolenia (ewidencja przeszkolonych).

§ 14. Dla przeciwpożarowego zabezpieczenia robót montażowo-budowlanych oraz pożarowo-niebezpiecznych należy w regulaminie ustalić:

1) obowiązek i zasady uzgadniania lokalizacji i zagospodarowania zaplecza budowlanego z pionem technicznym, kierownikiem danego działu oraz służbą przeciwpożarową,
2) zasady prawidłowej organizacji (przygotowania i prowadzenia) prac pożarowo-niebezpiecznych na terenie obiektu,
3) zasady instruowania pracowników wykonujących roboty montażowo-budowlane oraz prace pożarowo-niebezpieczne o zachowaniu warunków ochrony przeciwpożarowej obowiązujących na terenie obiektu (dotyczy w szczególności pracowników zatrudnionych w obcych przedsiębiorstwach),
4) zasady kontroli zaplecza budowlanego i prowadzonych prac pożarowo-niebezpiecznych przez kierownictwo robót oraz służby techniczne jednostki organizacyjnej resortu.

§ 15. Oddanie do eksploatacji obiektu, urządzenia lub instalacji nie może nastąpić bez sprawnie działających urządzeń zabezpieczenia technicznego i ustalonego w dokumentacji zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Zasady odbioru powinny dotyczyć obiektów, urządzeń i instalacji, przy których roboty budowlano-montażowe wykonywane były przez obcych wykonawców oraz we własnym zakresie.

§ 16. Przy stosowaniu oraz podczas wprowadzania do produkcji nowych surowców i materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe należy ustalić:

1) komórkę organizacyjną obowiązaną do uzyskiwania informacji o własnościach palności surowców i materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe,,
2) zasady postępowania z surowcami i materiałami stwarzającymi zagrożenia pożarowe w transporcie, magazynowaniu i przy produkcji,
3) sposoby rozpowszechniania informacji i udzielania instruktażu o zasadach postępowania z surowcami i materiałami stwarzającymi zagrożenie pożarowe.

§ 17. W zależności od występującego zagrożenia pożarowego należy ustalić:

1) komórkę organizacyjną obowiązaną do opracowywania analiz stanu ochrony przeciwpożarowej,
2) wydziały, oddziały, obiekty, urządzenia technologiczne i techniczne, dla których powinny być opracowywane oddzielne analizy, niezależnie od ogólnej analizy stanu ochrony przeciwpożarowej całego obiektu,
3) częstotliwość i formy opracowywania analiz,
4) zasady wykorzystywania wniosków z analiz oraz nadzoru nad ich realizacją,
5) system wyróżnień i kar stosowanych w zależności od stwierdzonego stanu ochrony przeciwpożarowej.

§ 18. W regulaminie należy ustalić:

1) komórkę organizacyjną obowiązaną do opracowania planów poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.
2) terminy i zasady opracowania ww. planów,
3) organizację rozpatrywania i zatwierdzania planów przez odpowiednie służby techniczne lub komisję pożarowo-techniczną,
4) nadzór nad realizacją planu ze strony właściwych służb technicznych.

§ 19. W regulaminie należy ustalić:

1) zasady zaopatrzenia budynków, wiat, składowisk, urządzeń i instalacji poza budynkami itp. w podręczny sprzęt gaśniczy,
2) komórki organizacyjne lub osoby odpowiedzialne za:
   a) ustalenie ilości i rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego niezbędnego dla zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
   d) prawidłowe użytkowanie ww. sprzętu, miejsc przechowywania podręcznego sprzętu gaśniczego,
   c) prowadzenie ewidencji podręcznego sprzętu gaśniczego,
   d) prawidłowe użytkowanie ww. sprzętu,
   e) kontrolę i naprawę podręcznego sprzętu gaśniczego;
3) ogólne wskazania z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujące na terenie obiektu.

§ 20. 1. Każdy obiekt powinien mieć opracowaną instrukcję alarmową i instrukcję o zasadach postępowania w przypadku powstania pożaru. W razie potrzeby instrukcje takie powinny być opracowane oddzielnie dla każdego wydziału, działu i innej komórki organizacyjnej. Instrukcje te powinny zawierać wskazania dla pracowników i poszczególnych służb technicznych (np. zmniejszenia ciśnienia w instalacjach energetycznych, wyłączenia dopływu palnych cieczy i gazów, wyłączenia wentylacji, zamknięcia zbiorników, uruchomienia urządzeń gaśniczych itp.).

2. Zasadnicza część instrukcji powinna zwięźle określać:

1) sposób niezwłocznego alarmowania jednostki zawodowej straży pożarnej (przyciski alarmowe, syreny, telefony itp.),
2) sposób zawiadamiania stanowiska kierowania rejonowej komendy straży pożarnych,
3) zasady i kolejność alarmowania służb technicznych jednostki organizacyjnej resortu i pracowników oraz postępowania tych służb w przypadku powstania pożaru,
4) sposób i kolejność zawiadamiania o pożarze odpowiednich osób kierownictwa jednostki organizacyjnej resortu, organów władz terenowych, ministerstwa.

§ 21. W zależności od potrzeb i specyfiki jednostki organizacyjnej resortu należy ustalić:

1) komórkę organizacyjną obowiązaną do prowadzenia ewidencji i opracowywania analiz pożarów,
2) zasady (zakres) prowadzenia ewidencji pożarów,
3) zasady zgłaszania zaistniałych pożarów do jednostki nadrzędnej,
4) sposoby informowania o powstałych pożarach odpowiednich komórek organizacyjnych dla potrzeb wewnętrznych,
5) zasady i częstotliwość opracowywania analiz

pożarów oraz ich wykorzystania w działaniach propagandowo-uświadamiających,

6) tryb powoływania komisji dla zbadania przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,

7) formy wykorzystywania wniosków z badania przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru w działaniach na rzecz poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej jednostki organizacyjnej resortu.

§ 22. W zależności od specyfiki i potrzeb jednostki organizacyjnej resortu należy ustalić:

1) komórkę organizacyjną kierującą i koordynującą działalność informacyjno-ostrzegawczą i propagandową w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

2) formy działalności informacyjno-propagandowej (komunikaty, pogadanki, artykuły itp.),

3) możliwości wykorzystywania dla potrzeb propagandy przeciwpożarowej gazetek ściennych, gablot, radiowęzłów, gazet itp.,

4) zasady współdziałania z organizacjami politycznymi i społecznymi w zakresie włączania ich do działalności informacyjno-ostrzegawczej i propagandy przeciwpożarowej,

5) formy wykorzystania ewidencji i analizy pożarów dla działalności informacyjno-ostrzegawczej.

§ 23. Ustalenia regulaminu powinny uwzględniać warunki oraz zagrożenie związane z technologią i urządzeniami technicznymi, których znajomość posiadają właściwi pracownicy inżynieryjno-techniczni. Należy przyjąć zasadę, że opracowanie regulaminu powinno być powierzone kompetentnym pracownikom jednostki organizacyjnej resortu a nie przekazywane specjalistom z zewnątrz, jak np. pracownikom ochrony przeciwpożarowej nie zatrudnionym bezpośrednio w tej jednostce.

Załącznik nr 4

WYTYCZNE
W SPRAWIE ZASAD POWOŁYWANIA ORAZ ZAKRESU DZIAŁANIA KOMISJI POŻAROWO-TECHNICZNYCH I POGOTOWI PRZECIWPOŻAROWYCH

§ 1. 1. Komisja pożarowo-techniczna zwana dalej „komisją” stanowi zespół doradczy dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej resortu.

2. W skład komisji wchodzą:

1) jako przewodniczący — zastępca dyrektora (kierownika), w którego zakresie działania znajdują się sprawy ochrony przeciwpożarowej,

2) jako członkowie
— główny mechanik (kierownik działu mechanicznego),
— główny energetyk (kierownik działu energetycznego),
— kierownik działu inwestycyjnego,
— kierownik działu administracyjno-gospodarczego,
— pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej,
— przedstawiciel służby bhp,
— przedstawiciel związków zawodowych (rady pracowniczej).

3. Skład komisji może być zmieniony, w zależności od charakteru i potrzeb jednostki organizacyjnej resortu. W dużych jednostkach organizacyjnych mogą być powołane dla poszczególnych działów podkomisje pożarowo-techniczne, podlegające głównej komisji pożarowo-technicznej.

§ 2. 1. Komisja działa w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej, w której ustala się terminy oraz przedmiot kontroli i posiedzeń.

2. Posiedzenia komisji powinny odbywać się nie rzadziej niż 2 razy w roku (w okresie wiosennym i jesiennym). W razie potrzeby dyrektor (kierownik) może zwołać dodatkowe posiedzenie komisji.

3. Do podstawowych zadań komisji należy:

1) przeprowadzanie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, analizowanie wyników tych kontroli oraz przedkładanie dyrektorowi wniosków zmierzających do wyeliminowania występujących nieprawidłowości,

2) okresowe dokonywanie kompleksowej oceny stanu ochrony przeciwpożarowej oraz przedkładanie dyrektorowi (kierownikowi) wniosków wypływających z tej oceny,

3) opiniowanie wewnętrznych zarządzeń, wytycznych i regulaminów oraz ważniejszych instrukcji z zakresu ochrony przeciwpożarowej,

4) opiniowanie dokumentacji inwestycyjnej, jeśli zamierzone inwestycje wpływają w istotny sposób na zagrożenie pożarowe w obiekcie.

4. Podczas przeprowadzania kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektu komisja powinna sprawdzać w szczególności:

1) prawidłowość procesów technologicznych,

2) stan i prawidłowość funkcjonowania urządzeń technicznych,

3) stan i prawidłowość eksploatacji dróg i środków transportu, w tym dróg ewakuacyjnych i pożarowych,

4) stan obiektu,

5) rozmieszczenie i gospodarkę materiałami palnymi,

6) stan urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego, środków gaśniczych i alarmowych oraz zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych,

7) aktualność wewnętrznych instrukcji i przepisów przeciwpożarowych.

5. Działalność komisji powinna być udokumentowana w postaci protokołów z kontroli i posiedzeń.

6. Protokoły z posiedzeń komisji powinny zawierać wnioski i zalecenia zmierzające do:

1) usunięcia zaniedbań, braków i usterek wpływających na zwiększenie zagrożenia pożarowego,

2) zmniejszenia lub usunięcia istniejących zagrożeń pożarowych w wyniku przedsięwzięć organizacyjno-technicznych.

7. Obowiązkiem komisji jest stałe sprawdzanie wdrażania jej wniosków, przyjętych do wykonania w oparciu o decyzje dyrektora (kierownika) jednostki organizacyjnej.

§ 3. Wszyscy członkowie komisji powinni posiadać specjalistyczne przeszkolenie według „Programu nr II/Z szkolenia komisji pożarowo-technicznych" zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych w dniu 15 marca 1970 r.

§ 4. 1. Pogotowia przeciwpożarowe należy powoływać w pomieszczeniach (zespołach pomieszczeń) i obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.

2. Pogotowia przeciwpożarowe powołuje kierownik (dyrektor) jednostki organizacyjnej resortu na wniosek służby ochrony przeciwpożarowej.

3. Pogotowia przeciwpożarowe powinny być tworzone spośród pracowników zatrudnionych w danym pomieszczeniu (zespole pomieszczeń) lub obiekcie.

4. Celem działania pogotowia jest utrzymanie ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie oraz gaszenie powstałych pożarów w zarodku i niedopuszczenie do ich rozprzestrzeniania się.

§ 5. Ramowy schemat organizacyjny oraz zakres obowiązków członków pogotowia przeciwpożarowego.

Funkcja	Obowiązki członków pogotowia	
	W zakresie zapobiegania pożarom	na wypadek pożaru
1	2	3
Dowódca	Współpracuje z kierownikiem wydziału (działu) w sprawach dotyczących ochrony przeciwpożarowej. Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów, regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych oraz stanem sprzętu i urządzeń gaśniczych	Do czasu przybycia jednostek straży pożarnych kieruje akcją gaśniczą
Z-ca dowódcy	Wspólnie z dowódcą nadzorują przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych oraz melduje dowódcy o stwierdzonych brakach i zaniedbaniach. Wykonuje inne polecenia dowódcy	Bierze udział w akcji gaśniczej
Pomocnik I	Dokonuje kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej pomieszczeń przed ich zamknięciem, pełni posterunki podczas wykonywania prac z otwartym ogniem, sprawdza gotowość podręcznego sprzętu gaśniczego, melduje dowódcy o potrzebach w zakresie porządkowania terenów przyległych do obiektów. Wykonuje inne polecenia dowódcy	Bierze udział w akcji gaśniczej
Pomocnik II	Przestrzega nietarasowania wyjść i dróg ewakuacyjnych, podręcznego sprzętu oraz urządzeń gaśniczych, rozdzielni i wyłączników elektrycznych. Wykonuje inne polecenia dowódcy	Zawiadamia o powstaniu pożaru jednostkę straży pożarnej (określić jaką jednostkę, podać nr tel.). Z chwilą przybycia straży jest jej pilotem

Uwaga: Skład ilościowy pogotowia ustala się w zależności od potrzeb lokalnych.

§ 6. 1. Członkowie pogotowia przeciwpożarowego powinni być przeszkoleni według następującego ramowego programu szkolenia:

L.p.	Tematyka	Ilość godzin	
		wykładów	ćwiczeń
1.	Organizacja pogotowia przeciwpożarowego. Zadania i obowiązki dowódcy pogotowia: 1) w zakresie zapobiegania pożarom, 2) w zakresie zwalczania pożarów.	1	
2.	Zadania i obowiązki członków pogotowia:	1	
2.1.	W zakresie zapobiegania pożarom: 1) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez współpracowników, 2) nadzór nad utrzymaniem czystości, ładu i porządku na stanowiskach pracy, 3) nadzór nad zachowaniem wolnych dojść do stanowisk sprzętu gaśniczego, urządzeń elektrycznych oraz właściwej eksploatacji dróg i przejść ewakuacyjnych, 4) zakres czynności po zakończeniu pracy.		
2.2.	W zakresie alarmowania i zwalczania pożarów: 1) alarmowanie straży pożarnej, 2) gaszenie pożarów, 3) współdziałanie ze strażą pożarną, 4) ewakuacja ludzi i mienia.		
3.	Obsługa sprzętu gaśniczego i ochronnego: 1) charakterystyka urządzeń i środków gaśniczych, 2) zakres stosowania środków gaśniczych, 3) skuteczność gaśnicza środków gaśniczych na podstawie ćwiczeń.		1
	Razem	2	1

2. Obowiązek szkolenia członków pogotowia przeciwpożarowego spoczywa na kierowniku komórki organizacyjnej, w której powołano pogotowie przeciwpożarowe.

13

ZARZĄDZENIE Nr 16 MINISTRA HUTNICTWA I PRZEMYSŁU MASZYNOWEGO

z dnia 9 sierpnia 1984 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie hutnictwa i przemysłu maszynowego

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sprawy z zakresu ochrony przeciwpożarowej w resorcie hutnictwa i przemysłu maszynowego prowadzą:

1) w Ministerstwie Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego — Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej, który pod względem organizacyjnym podlega dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie realizacji zadań operacyjno-technicznych i prowadzonej polityki personalnej funkcjonariuszy pożarnictwa — Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych;
2) w przedsiębiorstwach i innych jednostkach organizacyjnych oraz w zrzeszeniach przedsiębiorstw państwowych resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi" — stanowiska pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. 1. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy w szczególności:

1) ustalanie kierunków i sposobów działania oraz koordynacja i nadzór fachowy w zakresie ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego;
2) współudział w organizowaniu stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu oraz przeprowadzanie okresowych kontroli prawidłowości działania pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach;
3) inicjowanie opracowania i opiniowanie projektów przepisów resortowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
4) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w resorcie oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie kierownictwu Ministerstwa;
5) ustalanie zakresu, zasad i częstotliwości kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej oraz przeprowadzanie tych kontroli w jednostkach organizacyjnych resortu;
6) współdziałanie z komórkami organizacyjnymi Ministerstwa oraz z właściwymi terytorialnie komendami straży pożarnych w sprawach realizacji potrzeb ochrony przeciwpożarowej;
7) konsultowanie dokumentacji projektowej inwestycji realizowanych w resorcie pod względem ochrony przeciwpożarowej;
8) inspirowanie prac naukowo-badawczych na potrzeby ochrony przeciwpożarowej w resorcie;
9) organizowanie informacji technicznej i doradztwa technicznego w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb jednostek organizacyjnych resortu;
10) ustalanie w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Straży Pożarnych kierunków i programów szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej w resorcie oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją tych programów;
11) określanie kierunków działalności propagandowej z zakresu ochrony przeciwpożarowej w resorcie;
12) prowadzenie ewidencji pożarów, opracowywanie analiz i wniosków w tym zakresie;
13) udział w pracach komisji popożarowych powoływanych przez Ministra;
14) prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa zajmujących stanowiska dla oficerów i chorążych pożarnictwa.

§ 3. 1. Pracownicy, o których mowa w § 1 pkt 2, prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej podlegają pod względem służbowym dyrektorom lub ich zastępcom do spraw technicznych jednostek organizacyjnych.

2. Dyrektorzy jednostek organizacyjnych:

1) zapewniają właściwą organizację ochrony przeciwpożarowej, zabezpieczającą prawidłową realizację zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) — w szczególności określonych w art. 8 ust. 1 tej ustawy, z uwzględnieniem postanowień niniejszego zarządzenia.

   Szczegółowe obowiązki i zakres odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych i służb określa regulamin ochrony przeciwpożarowej danej jednostki, uwzględniający specyfikę jej działalności, opracowany stosownie do wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej przekazanych w odrębnym trybie;
2) powołują komisje pożarowo-techniczne jako zespoły doradczo-kontrolne do spraw ochrony przeciwpożarowej oraz pogotowia przeciwpożarowe w obiektach produkcyjnych i pomocniczych — stosownie do wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej w tym zakresie przekazanych w odrębnym trybie.

§ 4. Organizację zakładowych zawodowych straży pożarnych regulują odrębne przepisy.

§ 5. 1. Pracownicy, którym powierzono prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej powinni posiadać co najmniej średnie wykształcenie techniczne i przeszkolenie specjalistyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

2. Liczbę i rodzaje stanowisk, na których zatrudnia się oficerów i chorążych pożarnictwa — ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

3. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej, na których zatrudnia się innych pracowników niż wymienieni w ust. 2 — ustala dyrektor jednostki organizacyjnej po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 6. Nadzór nad ochroną przeciwpożarową w jednostkach organizacyjnych resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego sprawuje podsekretarz stanu nadzorujący Departament Spraw Obronnych.

§ 7. Tracą moc:

1) zarządzenie Nr 9 Ministra Hutnictwa z dnia 17 lipca 1976 r. w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie hutnictwa;
2) zarządzenie Nr 7 Ministra Przemysłu Maszyn Ciężkich i Rolniczych z dnia 23 listopada 1977 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie maszyn ciężkich i rolniczych;
3) zarządzenie Nr 3 Ministra Przemysłu Maszynowego z dnia 4 lutego 1978 r. w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Hutnictwa
i Przemysłu Maszynowego:
J. Maciejewicz

ERRATA

do Dziennika Zarządzeń i Rozkazów Komendy Głównej Straży Pożarnych

Nr 1—2 z 1984 r.

Na str. 2 w „Tabeli miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego przysługującego za posiadany stopień pożarniczy" w drugim wierszu od dołu jest „starszy kapral", powinno być „starszy strażak".

28

W.Z.Graf. Zam. 6757. Ark. druk. 3,50. Ark. wyd. 5,50.